RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, lokak. 2 - Wed. Oct. 2, 1991 FINNISH AMERICAN WEEKLY 87 vuosikerta Vol. LXXXVII No. 39 50 cents

Imatra juhli 100-vuotisuuttaan

Brooklynin Finntown sai Finlandia Streetinsä

BROOKLYN, NY - Kansallisseura Imatra juhli 100-vuotista toimikauttaan nelipäiväisin juhlallisuuksiin syysk. 19.-22. päivinä. Monisatapäinen osanottajajoukko osallistui päivien aikana järjestettyihin tilaisuuksiin.

Lauantaina Brooklynin Finntown vihdoinkin sai oman suomalaisnimisen katunsa, sillä Imatra haalin edustan 40th Streetin korttelin pätkä sai toiseksi nimekseen Finlandia Street.

Kastetilaisuuteen oli saapunut joukko sekä suomalaisia että amerikkalaisia politiikkoja, Imatran toimihenkilöitä, nykyisiä ja entisiä finntownilaisia ja muita amerikansuomalaisia läheltä ja kaukaa.

Finntownissa syntynyt ja kasvanut asianajaja Robert Saasto toimi tilaisuuden juontajana. Hän kertoi läsnäolijoille lyhyesti alueen historiasta esitellen mm. suomalaisten rakentamat monet osuustalot (Bethlehem, Amsterdam, Moskova, Mannerheim, Köyhäintalo, Kyöpeli, Kiusala, Hikipisara, Lepola, Alku 1 ja Alku 2), Imatra haalin ja sen vierellä seisovan entisen sosialistien

jatkuu sivulla 4

Suomen Yhdysvaltain suurlähettiläs Jukka Valtasaari (vas.) ja Robert Saasto esittelemässä Finlandia Street -katukilpeä.

Juuret Suomessa -projekti etenee

Ulkosuomalaiset toivottuja vieraita

Vuosi 1992 on ulkosuomalaisten juhlavuosi Suomessa. Silloin vietetään myös Suomen itsenäisyyden 75-vuotisjuhlaa. Juuret Suomessa -nimellä kutsutun juhlavuoden aikana järjestetään lukuisia tilaisuuksia kautta maan.

Finnair, Suomi-Seura ja Matkailun edistämiskeskus ovat projektin suurimmat vetäjät.

Niiden lisäksi mukana ovat Suomen opetus- ja työministeriöt, Hotelli- ja Ravintolaneuvosto, Svenska Finlands Folkting, Kirkon ulkomaanasiain keskus, Suomi 75, Suomen Kotiseutuliitto, Taloudellinen Tiedotustoimisto, Keski- ja ,Pohjois-Pohjansmaan, Pohjois-Karjalan ja Lapin maakuntaliitot.

Suomen Matkailun Edistämiskeskuksessa Juuret Suomessa -projektista vastaa **Yrjö-Pekka Kurki**, jonka mukaan erityisesti toisen ja kolmannen polven amerikansuomalaiset halutaan vierailulle esiisiensä synnyinmaahan juhlavuoden puitteissa.

Hän kertoi MEK:in mielellään jakavan kaikenlaista projektia koskevaa informaatiota joko Helsingissä toimivasta pääkonttoristaan tai Finnish Tourist Boardin New Yorkin toimistosta osoitteessa 655 Third Avenue, New York. Puhelimitse tietoja saa numerosta 1-800-FIN-INFO.

Vaikka Juuret Suomessa -tapahtuman päätarkoituksena on saada maailmalla asuvat

jatkuu sivulla 2

Yrjö-Pekka Kurki Suomen Matkailun Edistämiskeskuksesta toivoo, että mahdollisimman monet ulkosuomalaiset osallistuvat Juuret Suomessa -tapahtumiin.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN RAIVAAJA pages 8-10

- 'Roots in Finland' main festival to be held in August 1992
- Finlandia Street, Brooklyn, NY
- Marja-Riitta Lianko's recent works on display in Cambridge, MA
- RAIVAAJA tribute continues

Ulkosuomalaisten seurat ja yhteisöt mukaan Juuret Suomessa Pääjuhlaan!

Valmistautuminen ulkosuomalaisten Juuret Suomessa 1992 -juhlavuoteen on nyt täydessä käynnissä. Suomi-Seura r.y. toivoo, että seurat ottaisivat juhlavuoden tapahtumat ensi vuoden toimintaansa. Toivomme, että voitte osallistua juhlavuoden tapahtumiin ja välittää tietoa eteenpäin.

Koskaan aikaisemmin ei virallinen ja yksityinen Suomi ole toivottanut ulkosuomalaisia näin mittavasti tervetulleeksi Suomeen. Tapahtumien runsauden osalta juhlavuotta voidaan kutsua "ulkosuomalaisten olympialaisiksi".

Juuret Suomessa pääjuhla Helsingissä 31.7. -2.8. 1992

Suomi-Seura r.y. kutsuu Suomen rajojen ulkopuolella toimivia suomalaisseuroja ja yhteisöjä osallistumaan Juuret Suomessa Pääjuhlaan Helsingissä 31.7. -2.8. 1992 seuraavin tavoin:

1. Haluaisimme nähdä **ulkosuomalaisseurojen liput** näyttävästi esillä Jäähallin päiväjuhlassa. Tilaisuudessa on todennäköisesti läsnä tasavallan presidentti. Luontevaa olisi, että seuranne edustaja toisi lipun mukanaan. Mikäli tämä ei ole mahdollista, toivomme teidän lähettävän lippunne mukaan tähän näyttävään yhteisesiintymiseen.

2. Toivomme, että seuranne voi nimetä **Pääjuhlan kutsuvierasaitioon yhden viralisen edustajan.** Luonnollisesti toivomme lisäksi kaikkien ulkosuomalaisten osallistuvan pääjuhlaan. Valitettavasti seuran tai asianomaisen henkilön on kuitenkin vastattava kaikista edustajansa matka- ja oleskelukuluista.

3. Pääjuhlan yhteydessä on runsaasti **esiintymismahdollisuuksia ulkosuomalaisryhmille.** Jäähallin päiväjuhlan lisäksi ryhmillä on mahdollisuus esiintyä muissa Jäähallin tilaisuuksissa sekä Helsingin Esplanadin lavalla perjantaina ja lauantaina.

4. Seuranne voi saada korvauksetta käyttöönsä Jäähallin aulaan tulevalta "torilta" **myynti- ja esittelypöydän.** Siinä voitte esitellä omaa toimintaanne tai myydä omia tuotteitanne. Kaupalliset yrittäjät voivat lunastaa pöydän pientä korvausta vastaan.

5. 31.7. 1992 klo 12 - 4 iltap. järjestettävässä **ulkosuomalaisseurojen maailmankongressissa** vaihdetaan kokemuksia ja pohditaan järjestötyön ja Suomen yhteyksien ongelmia. Toivomme edustajanne voivan osallistua tähän tilaisuuteen. Mikäli tilaa riittää, voi yhdestä seurasta tähän kongressiin osallistua useampiakin edustajia.

Apurahoja ulkosuomalaisesiintyjille

Suomi-Seura myöntää hakemuksesta 1000-3000 markan suuruisia **apurahoja Suomeen Juuret-juhlavuonna saapuville ulkosuomalaisesiintyjille.**

Apurahoja voi hakea vapaamuotoisella kirjeellä, josta selviää, millaisista esiintyjistä on kyse, suunnittelut matka- ja esiintymisaikataulut, kokonaisbudjetti sekä se, miten varoja hankitaan matkaa varten. **Hakuaika loppuu 15. 10. 1991.** Apurahojen jakopäätös tehdään kuukauden sisällä hakuajan lop-

Suomi-Seuran järjestöpäällikkö Leila Mustanoja osallistuu aktiivisesti Juuret Suomessa -projektin järjestelyihin.

pumisesta. Lähettäkää hakemukset Suomi-Seuran toimistoon ja merkitkää kuoren päälle "Apuraha-anomus".

Kielen ja kulttuurin seminaareja

Juuret Suomessa -juhlavuoden seminaariohjelma on jo nyt valmistunut.

Suomi-Seura järjestää 19. kerran perinteisen **suomen kielen ja kulttuurin seminaarin 13-31. 7. 1992.** Sinne voidaan ottaa enintään 60 iältään 17-30-vuotiasta ulkosuomalaisnuorta.

Aiempien kesäseminaarien kävijöille (alumni) järjestetään **ns. jatkoseminaari 3-9.8. 1992.**

Kolmas **Suomi-koulujen opettajien maailmankonferenssi 17-20.8. 1992** pidetään Järvenpään seurakuntaopistolla.

Kiinnostuneet voivat tilata näiden tapahtumien esitteitä Suomi-Seurasta.

Halpoja matkoja, asumista, opastusta

Finnair tarjoaa Pohjois-Amerikasta ylimääräisen alennuksen $100:n alennuksen edestakaiseta Suomen matkasta. Jokainen joka kokoaa 15:n hengen ryhmän Juuret-matkalle, saa Finnairilta oman matkansa ilmaiseksi.

Suomen suurin hotelli- ja ravintolaketju Arctia tarjoaa kymmenissä hotelleissaan koko maassa Juuret-erikoishintoja ensi vuonna. Lisätietoja ja varauksia voi jo soittaa numerosta 358-0-694 8022.

Moni ulkosuomalainen epäröi tulla Suomeen, koska hänellä ei enää ole yhteyttä omiin sukulaisiin. Heitä varten tarjoaa Suomen Punaisen Ristin ystävätoiminta apuaan.

Seuratkaa Suomen Siltaa

Listätietoja Juuret Suomessa Pääjuhlasta ja muista ulkosuomalaisten juhlavuoden tapahtumista saatte ennen kaikkea Suomen Sillasta sekä Finnairin ja Matkailun edistämiskeskuksen paikallistoimistoista ympäri maailman.

Muistattehan, että Suomen Silta lähetetään ilmaiseksi kaikille niille, joiden osoitteet meillä on Suomi-Seurassa. Nyt kannattaa tarkistaa, että olette varmasti kaikki postituslistalla.

Tervetuloa Suomeen!

Martti Häikiö
Toiminnanjohtaja
Leila Mustanoja
Järjestöpäällikkö

ULKOSUOMALAISET . . .
jatkoa etusivulta

ulkosuomalaiset Suomessa järjestettäviin tilaisuuksiin, vuoden aikana esitellään Suomea ja sen kulttuuria myös useissa kotimaan ulkopuolisissa tilaisuuksissa.

Kurki kertoi, että mm. Etelä-Pohjanmaan järviseudun 44. Valtakunnallisilla kotiseutupäivillä keskitytään siirtolaisuuteen.

Pohjalaisia hakeutui siirtolaisiksi Amerikkaan 1930-luvun lama-aikaan mennessä noin 120,000 henkeä. Se oli noin kolmannes kaikista maasta lähteneistä. Huippu oli 1900-luvun vaihteessa, silloin lähdettiin pakoon tsaarinvallan sortotoimia ja luvattomia asevelvollisuuskutsuntoja. Järviseudulta lähti väkilukuun verrattuna eniten asukkaita siirtolaisiksi.

Noin joka viides siirtolainen on palannut takaisin viljelemään järviseudulla olevaa kotiseutuaan tai muuta Suomen paikkakuntaa.

Tulevana kesänä, heinäk. 8. - 12. päivinä 1992 Valakunnalliset kotiseutupäivät haluavat esitellä elävää ja kehittynytää Etelä-Pohjanmaan Järviseutua ulkosuomalaisille ja heidän jälkeläisilleen.

Kurjen mukaan monet vuotuiset juhlat ja festivaalit huomioivat siirtolaisuutta tavalla tai toisella. Esimerkiksi Kaustisen kansanmusiikkijuhlilla on käynissä kolmivuotinen "sukulaisprojekti". Kesällä 1990 juhlilla esiintyi lähes 200 Suomen sukulaiskansojen taiteilijaa. Tapahtuma oli suurin koskaan Suomessa järjestetty suomalais-ugrilaisten kansojen kulttuurin esittelytilaisuus. Viime kesän juhlilla oli läsnä yli tuhat ulkokaustilaista ja ensi vuoden juhlat ovat toinen suurista ulkosuomalaisille suunntauista musiikkijuhlista.

Suomi-Seuran järjestöpäällikkö **Leila Mustanoja**, joka osallistuu erittäin aktiivisesti projektipäällikkö **Paula Seleniuksen** kanssa juhlavuoden järjestelyihin, kertoi työn alla olevan uuden Juuret Suomessa kalenterin laatimisen, jota

jatkuu seuraavall sivulla

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)
Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass. Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR Marita Cauthen
BUSINESS MANAGER Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O.Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. tp 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX (508) 345-1007

Subscription rates:
USA: 12 mo. - $23.00; 6 mo. - $15.00; 3 mo. - $11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - $28.00; 6 mo. - $20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1991: **Yhteensä $4,869.45**

Finnish American Club of Saiman ja Raivaajan 85.:ltä Kesäjuhlilta $1,022.45

Nimetön $3.00

Kiitos lahjoittajille!

Saiman Puistossa pidettävien Kesäjuhlien tulot jaetaan aina Raivaajan ja FACS:n kesken.

Kiitos kaikille, jotka antoivat panoksensa joko työskentelemällä juhlien hyväksi tai osallistumalla niille! Autatte siten suomalaisen kulttuurin ja perinteiden ylläpitoa. Juhlien voittotulot ovat elintärkeät niin Raivaajan kuin Saiman Puistonkin tulevaisuudelle.

Viime vuonna olimme syyskuun loppuun mennessä saaneet lahjoituksina $7,646.62. Vuoden 1991 viimeisen neljänneksen alkaessa pyydämme, että muistaisitte RAIVAAJAA lahjoituksella!

Exchange rate

Sewptember 30, 1991

1 Finnish mark = US$ .2469

US$ = 4.0500 FMK

Foreign exchange, New York prices. Rates for trades of $1 million minimum.

Nimipäivät

Lokakuun 9 p., Ilona
Lokakuun 10 p., Aleksi, Aleksis
Lokakuun 11 p., Otso, Ohto
Lokakuun 12 p., Aarre, Aarto
Lokakuun 13 p., Taina, Tanja, Taija
Lokakuun 14 p., Elsa, Elsi
Lokakuun 15 p., Helvi, Heta

ULKOSUOMALAISET . . .
jatkoa edellissivulta

tullaan ilmestyttyään levittämään mahdollisimman laajasti.

Elokuisesta , pääjuhlasta kaavaillaan laajaa. Sen pitopaikaksi on suunniteltu Helsingin Jäähallia ja mukaan toivotaan ulkosuomalaisia edustajia.

Mustanojan mukaan juhla pyritään järjestämään reippaaksi ja iloiseksi, ja ohjelmaan erilaisia esiintyjiä.

"Presidentti Koivisto tietenkin kutsutaan pääjuhlaan", Mustanoja kertoi. Paikalle toivotaam myös mahdollisimman monien suomalaisjärjestöjen edustaja ja mahdollinen lippu tai viiri.

Jäähallin aulassa on Mustanojan mukaan riittävästi tilaa erilaisille neuvontapisteille ja mahdollisesti myös ulkosuomalaisten järjestöjen esittelyyn.

Tietoa löytyy mm. paluumuutosta, eläkkeistä, koulutuksesta ja muista Suomea koskevista asioista. Siellä tulee olemaan myös kirjankustantajien palvelupaikkoja, joista saa tietoa suomalaisesta kirjallisuudesta.

On myös harkittu mahdollisia esiintymisiä Esplanadin esiintymislavalle perjantaiksi ja lauantaiksi. On myös harkittu erilaisten kiertoajelujen järjestämistä juhliin osallistuville.

"Haluamme juhlasta niin näyttävän, että kaikki suomalaiset puhuvat ulkosuomalaisista", Mustanoja totesi.

Koska ihmisiä on niin monenlaisia - yksi on kiinnostunut kulttuurista ja toinen urheilusta - koetetaan järjestää jokaisen makuun jotakin.

Helsingin Tuomiokirkossa järjestetään juhlajumalanpalvelus, mutta samalla pyydetään, että ulkosuomalaiset huomioitaisiin muissakin Suomen kirkoissa.

Juuret Suomessa on koko vuoden mittainen tapahtumasarja, josta RAIVAAJA tulee tiedottamaan tasaisin väliajoin, jotta lukijat voivat tehdä omat valintansa ja matkasuunnitelmansa juhlavuotta 1992 varten.

Juuret Suomessa etuja

Juuret Suomessa 1992 -tapahtumiin antavat monet tilaisuuksien järjestäjät alennuksia tai etuja, jotka koskevat vain ulkomaalaisia ja ainoastaan vuotta 1992. Etuja on kymmeniä, tässä muutamia niistä:

Raahen kaupunki antaa ilmaislippuja Raahen museoon

Lahden urheilukeskus lainaa ilmaiseksi suksia, sauvoja ja monoja talvella.

Kouvolan kaupunki antaa kesällä ilmaislippuja Tykkimäen huvipuistoon.

Lieksan kaupungista saa kesällä ilmaislippuja Pielisen museoon ja kuvanveistäjä Eeva Ryynäsen ateljeehen.

Kokkolan kaikkiin museoihin pääsevät ulkosuomalaiset ilmaiseksi kesällä.

Hämeenlinnan kamarimusiikkikonsertteihin annetaan 50 prosentin alennus. Konsertit ovat kesällä joka torstaisilta.

Tornion kaupunki järjestää ilmaisia, opastettuja kiertoajeluita kesällä. Lisäksi kaupunki varaa ilmaislippuja Skandinavian ulkopuolelta tuleville Viulunsoittaja katolla -teatteriesityksiin.

Hämeenlinnasta Tamepereelle matkaavat Suomen Hopealinjan laivaat antavat 20 prosentin alennusta aikuisten reittilipuista.

Jyväskylän kesä -monitaidetapahtuman maksullisista tilaisuuksista annetaan 20 prosentin alennus.

Ilmajoen Musiikkijuhlilla esitettävästä siirtolaisoopperasta saa 25 prosentin alennuksen.

Sata-Häme Soi -harmonikkajuhlille varataan ilmaislippuja ensimmäiseksi viikonlopuksi.

Ikaalisten kaupungissa annetaan ilmaislippuja Sata-Häme Soi -juhliin ja Ikaalisten Tarmon pesäpallo-otteluihin.

Lahden Sävel -tapahtuman kansainvälisen laulukilpailun konserttiin saa 30 prosentin alennuksen.

Helsinki-päivänä on ilmaisia kiertoajeluita.

Maksamaalla Jean Sibeliuksen häiden jälleenesitykseen ilmaisia lippuja.

Truckers Festivaliin Karjaalla 50 prosentin alennus.

Kamarimusiikkikonserttiin Maksamaalla ilmaislippuja.

Petrun Praasniekkaan Ilomantsissa annetaan tsuajuilta ilmaseksi ja päiväjuhlaan 25 prosentin alennus.

Petäjäveden nuorisoseuran kesäteatteriin saa kunnalta ilmaisia teatterilippuja.

Kuopiossa järjestettäviin ajotaitokilpailuihin ennakkoon ilmoittautuneille - koskee myös yleisöä - tarjotaan ilmainen ateria.

Virtain Karhunpeijaispäiville varataan ilmaislippuja.

Kuortaneen Kuhinoiden maksullisiin tilaisuuksiin pääsee ilmaiseksi.

Raumankarin Kotiseutumarkkinoiden iltamissa esitettävään kotiseutunäytelmään saa ilmaislippuja.

Lieksan Vaskiviikolla annetan 10 prosentin alennus.

Kotkan Meripäivien aikaan järjestetään ilmaisia Ruotsinsalmiristeilyjä.

Mynämäki-viikolle vapaapääsy ulkosuomalaisille.

Yllä mainitut edut koskevat siis vain ulkomaalaisia ensi vuonna. Lippuja on yleensä rajoitettu määrä ja niitä saa ainoastaan tapahtumien järjestäjiltä. Juuret Suomessa -tapahtumakalenteria saa USA:ssa ja Kanadassa tilata ilmaiseksi puhelimitse 1-800-FIN INFO, Ruotsissa Finska Turistbyrålta, Kungsgatan 4 A, 11143 Stockholm ja Suomessa Suomi-Seura r.y:stä, Mariankatu 8, 00170 Helsinki.

Raivaajan sivuilta poimittu

25 vuotta sitten

Syyskuun 29, 1966

Fitchburgin uutisissa kerrottiin Osuuskaupan jakaneen viimeisen "kymmenen vuoden aikana yhteensä $1.25 miljoonaa jäsenille ja asiakkaille ostopalautuksina ja korkoina sijoituksista" liikkeenhoitaja Wäinö Aallon raportin mukaan.

Lokak. 1

Marsha Pentin, Carver, MA:ssa asuvien Mr. ja Mrs. Donald Pentin tyttären, kerrottiin vierailleen Suomesa the Experiment of International Living -järjestön 11-jäsenisessä seurueessa.

Penti tapasi matkalla myös maassa asuvia sukulaisiaan mm. isoäitinsä 86-vuotiaan veljen Jaakko Hautamäen, joka vielä puhui sujuvasti englantia, vaikka hänen Minnesotan rautakaivantovuosistaan oli kulunut jo 60 vuotta.

Pentin sanottiin opiskelevan Beloit Collegessa, minne hän oli siirtynyt Colby Collegesta. Hänen pääaineensa oli matematiikka.

Lokak. 4

J.A. Pennala muisteli Monessen, PA suomalaistoimintaa. Hän kertoi kaupungissa olleen "komea", kolmikerroksisen työväentalon", jonka alakerrassa oli ruokala nimeltä Poikala. Lisäksi oli kolmikerroksinen raittiustalo, toinenkin "poika", kolme saunaa, kaksi osuuskauppaa, Sampo ja Osmo, ja kolme makeis- ja virvoitusjuomamyymälää, vaate- ja kenkäkauppa, leipomo, valokuvaamo, elokuvateatteri ja apteekki.

Kaupungista löytyi myös suomalainen lääkäri, kaksi parturia, kaksi vaatturia ja kaksi kuppariakin.

Nämä kaikki ovat poissa, muistot vain ovat enää jäljellä", kirjoittaja totesi.

50 vuotta sitten

Syyskuun 29, 1941

Raivaaja ilmoitti laajentavansa uutispalveluaan lokakuun alussa siten, että se tulisi "antamaan päivittäiset uutistiedot suurien lehtien tavan mukaan kerran päivässä, iltaisin klo 8-8:15". Uutisten ohella luvattiin soittaa suomalaista musiikkia. Uutiset annettiin Fitchburgin paikallisradion välityksellä.

jatkuu sivulla 7

From the desk of Stig Häggblom:

Risto Ulmala Minneapoliksen maratonille

Risto Ulmala saavutti Tokion MM-kisojen jälkeen huomattavan ajan 10,000 m:llä Berliinissä, 27,53. Oli syyskuun 10. päivä.

Lokakuun 6. p:nä Risto astuu juoksijana uudelle alueelle. Hän kokeilee täyttä maratoonia ensimmäistä kertaa elämässään.

Lynchburgissa asuva Veikko Uotinen, joka on järjestellyt monen suomalaisen juoksutilaisuuden Amerikan markkinoilla 80-luvulta lähtien, on Ulmalan startin junaillut. Se tapahtuu Minneapolisissa Minnesotassa, seudulla jolla on melkoisesti vanhaa suomalaisasutusta.

Naisten samassa kilvassa on mukana Tampereen "rautarouva" Sinikka Keskitalo.

Ulmalan USA:n kiertue alkaa jo syyskuun 29. p:nä Pittsburgissa, missä on "Great Race", 10 km katujuoksu. Tähän tulee mukaan Ulmalan ja Keskitalon lisäksi myös estejuoksija Jörgen Salo.

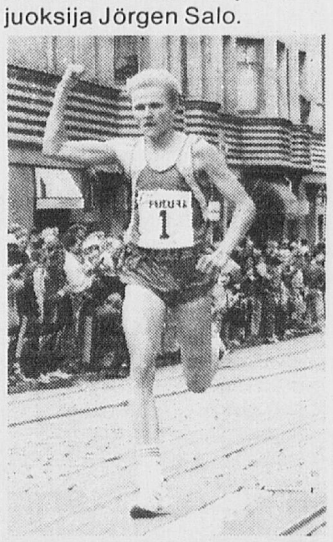

Risto Ulmala juoksee Minneapoliksessa elämänsä ensimmäisen täysmaratonin.

Oliskohan Ulmala saanut maratonkipinänsä siitä, että Harri Hänninen vuosi sitten Berliinissä juoksi ensimmäisen maratoninsa aikaan 2.12,40?

Jos tästä lähdetään liikkeelle on myös syytä muistaa miltä näyttää "kaikkien aikojen" suomalaistilasto maratonmatkalla.

Kärjessä siinä on edelleen Jukka Toivola 2.10,58 -ajallaan, saavutettu 1981. kymmenvuotisjuhlat on jo pidetty.

Ja sitten seuraavat:
Esa Tikkanen 2.11,15 1978; Jouni Kortelainen 2,12.09 1980; Pekka Päivärinta 2,12,11 1974; Pertti Tiainen 2.12,11 1983

★

Lokakuun 27. p:nä on sitten se kuuluisa Chicagon Marathon.

Aivan oikein. Sinne on suomalaisista tulossa Tommy Ekblom Porvoon maalaiskunnasta.

Sama Tommy, kaksien olympiakisojen loppukilpailumies estejuoksussa, juoksi Chicagossa hienosti 1986 - siis viisi vuotta sitten - ensimmäisen maratoninsa.

Vuotta myöhemmin Tommy juoksi New Yokrissa toisen maratoninsa viidenneksi ja hyvällä ajalla, 2.12,31.

Tommy Ekblom lähtee ottamaan vauhtia olympiavuodelle Chicagosta. Mukaan sinne tulee myös Kouvolan Kirsi Rauta.

★

Mahtaisiko joku aprikoida sitä tosiseikkaa, että Porvoon Tommy ei ole kertaakaan lähtenyt maratonille kotimaassaan. Mikä voisi olla syy tähän?

Varsin yksinkertainen selitys on se, että Suomessa ei järjestetä mittavia maratonjuoksuja.

Poikkeuksia kuitenkin on. Yksi sellainen oli olympiamaraton Helsingissä 1952, jolloin Emil Zatopek juoksi ja voitti elämänsä ensimmäisessä yrityksessä matkan.

Toinen poikkeus oli EM-kisat Helsingissä 1971, jolloin Suomen urheiluliitto unohti ilmoittaa Juha Väätäistä maratonille. (Onneksi muistivat ilmoittaa kympille ja 5,000 m:lle.)

Kolmas poikkeus oli MM-kilpailut Helsingissä 1983, jolloin Juha Väätäinen kuitenkin oli jo lopettanut juoksuhommat.

Milloin suomalaiset maratonjärjestelijät kutsuvat innostavan Johnny Kelleyn kilpailuihinsa? Hän on nyt 83-vuotias, on voittanut Bostonin kahdesti ja juossut sen 60 kertaa. Huhtikuussa Johnny päätti juoksunsa aikaan 5.42,54. Kuvassa Kelley (vas.) Bostonin pormestari Raymond Flynnin kanssa.

Oletko muistanut uusia tilauksesi?

Katri Ekmania, Brooklynin Finntownin puuhanaista, onniteltiin 90-vuotispäivänsä johdosta.

IMATRA . . .
jatkoa etusivulta

haalin, mikä nykyisellään toimii babtistien kirkkona.

Alueella oli myös kaksi suomalaiskirkkoa, Golgothan Lähetyskirkko ja Gloria Dei Evangelical Lutheran kirkko, joista vain jälkimmäinen jatkaa toimintaansa ja täyttää myös sata vuotta tänä vuonna.

Kaupungin valtuuston jäsen Stephen DiBrienza, jonka edustukseen Finntown kuuluu, totesi kiitoksen kadun nimeämisestä kuuluvan paikallisille suomalaisille eikä politiikoille.

Finlandia Streetiä puoltavat sadat kirjeet panivat pallon pyörimään.

New Yorkin osavaltion senaattori Christopher J. Mega toi myös tervehdyksensä. Hän esitteli myös paikalla olleen entisen brooklynilaisen "rautanaisen" Katri Ekmanin, joka oli juuri juhlinut 90-vuotissyntymäpäiväänsä.

DiBrienza ojensi Finlandia Street katukilvet myös Imatra seuran puheenjohtaja Veikko Laiholle, suurlähettiläs Valtasaarelle, Gloria Dei kirkon pastori Päivö Tarjamolle ja New Yorkin Uutisten vt. päätoimittajalle Anne Leirolalle.

Kun katu oli vihitty, marssittiin lippusaattueen johdolla (kantajina kaksi entistä Imatran puheenjohtajaa, Alpo Hautamäki ja Mauno Laurila) Imatra haalille 100-vuotisjuhlallisuuksien pääjuhlaan.

Moniin vuosiin Imatra haalilla ei olla nähty sellaista ihmisjoukkoa kuin tässä juhlassa. Kaikki olivat halunneet mukaan, sillä suomalaisjärjestön satavuotisjuhlat on melkoinen harvinaisuus missä tahansa Yhdysvaltain kaupungissa.

Juhlista lähemmin ensi viikon lehdessä.

Näin varustautui eräs 40th Streetin asukas Finlandia Streetin vihkiäistilaisuuteen.

Järvenpään mieskuoro mainosti laulaessaan Valiota firman t-paidoin ja ilmapalloin. Yhdysvaltain lippua kantamassa Mauno Laurila, Suomen lippua Alpo Hautamäki. Molemmat entisiä Imatran puheenjohtajia.

Suomi Collegen Ubbelohde vihitty virkaansa

HANCOCK, MI - Tohtori Robert A. Ubbelohde, joka valittiin hiljattain Suomi Collegen 14. presidentiksi, vihittiin rehtorinvirkaansa syyskuun 27. päivän juhlatilaisuudessa Paavo Nurmi Centerissä Hancockin campuksella.

Tohtori Ubbelohde, joka on toiminut koulun tiedekunnan dekaanina vuodesta 1988 lähtien, aloitti presidenttikautensa heinäkuun 1. päivänä.

Ubbelohdella on BA-tutkinto filosofiassa, MA-tutkinto opinto-ohjelmassa ja opetuksessa Wisconsin-Madisonin yliopistosta ja tohtorin tutkinto samoissa oppiaineissa Wisconsin-Milwaukeen yliopistosta.

Tohtori Ubbelohde on suorittanut myös erinäisiä opintoja hallintotieteissä, suunnittelussa ja sosiaalipolitiikassa Harvardin yliopistosta.

Henkilöä etsitään

Mayme Sevander, Duluth, MN, haluaisi tietää, missä **Edith Habacon** (tai hänen sukulaisensa) asuvat tänä päivänä.

Sevander kertoo Habaconin olevan **Kalle** ja **Judith Hakasen** vanhimman tyttären. Hakaset asuivat Quincy, MA:ssa, mistä he monien muiden suomalaisten tavoin muuttivat Neuvostoliittoon 1930-luvulla. Poika **Kalle** ja tytär **Sirkka** seurasivat vanhempiaan Edithin jäädessä Yhdysvaltoihin.

Vanhemmat joutuivat pidätetyksi, Judith palasi 10 vuoden kuluttua ja kuoli pian sen jälkeen. Karl (Kalle) kuoli sairauden seurauksena ja Sirkka joutui lastenkotiin. Hänen kanssaan Sevander on ollut yhteydessä. Tämä on tiennyt kertoa, että hänellä on sisko ja useita serkkuja tässä maassa, mutta siskon entinen osoite (3001 Taft St. 47, Okomo Dr., W. Hollywood, FL 33021) ei ole johtanut minkäänlaisiin tuloksiin.

Ehkäpä jotkut RAIVAAJAN lukijoista voivat auttaa. Jos tiedätte jotain Habaconista tai hänen sukulaisistaan, olkaa ystävällisiä ja ottakaa yhteys Mayme Sevanderiin osoitteella: The Collge of St. Scholastica, 1200 Kenwood Ave. Off. 466, Duluth, MN 55811-4199.

Suomen Pääkonsulinvirasto

380 Madison Avenue
24th floor
New York, NY 10017
Puh. 212-573-6007
Telefax 212-573-6310
Telex 14-9515

Vientikeskus
Toimii samassa osoitteessa
Puh. 212-808-9721
Telefax 212-370-2863
Telex 212-370-2863

Yksi parhaiten palkatuimmista

Tikkanen teki miljoonasopimuksen

Jääkiekkoilija **Esa Tikkanen** on juristeineen neuvotellut huippusopimuksen nykyisen seuransa Edmonton Oilersin kanssa. Tikkanen on kirjoittanut nimensä kuusivuotiseen sopimukseen, joka tuottaa suomalaiselle jo tulevalla kaudella 1,3 miljoonaa Kanadan dollaria.

Tikkasen uudesta sopimuksesta on puhuttu pitkään. Tikkanen uhkasi välillä jo jatkaa uraansa rahakkaassa Sveitsin liigassa ennenkuin sopimus nykyisen seuran kanssa saatiin aikaiseksi. Seuran manageri **Glen Sather** ei ollut halukas maksamaan Tikkasesta niin paljon kuin mies pyysi.

Asia ratkesi, kun Edmontonin omistaja, monimiljonääri **Peter Pocklington** henkilökohtaisesti otti Tikkaseen yhteyttä ja tarjosi harvinaisen pitkää kuuden vuoden sopimusta.

Tikkanen, joka oli lomailemassa Ruotsissa vaimonsa kotona, sai seuran omistajalta keskellä yötä puhelinsoiton.

- Pocklington sanoi, että hän haluaa minun jatkavan Edmontonissa. Hän ihmetteli, että miksi sopimusta ei ole allekirjoitettu. Kun minä sanoin, että palkasta ei ole vielä päästy sopimukseen, totesi "pomo", että hän maksaa mitä olen pyytänyt. Nyt kaikki on reilassa, jatkan Edmontonissa, kertoi helpottunut Tikkanen.

Tikkasesta kapteeni

Tikkanen kertoi puhelimessa Pocklingtonille, että hän oli jo henkisesti valmistautunut vaihtamaan seuraa.

- Ei tule kysymykseenkään. Haluan, että sinä rupeat meidän kapteeniksi, oli Pocklingtonin vastaveto Tikkasen epäilyille.

Esa Tikkanen on alkavan kauden Edmontonin supertähti, jonka mukana seura voittaa tai kaatuu. Edmonton on myynyt tukun huippumiehiään (mm. Glen Anderson ja maalivahti Grant Fuhr), joten Tikkasen vastuu seuran menestyksestä on suuri. Kokeneiden konkareiden sijasta Edmonton peluuttaa nyt lukuisia tulokkaita.

- Luotan tietysti uusiin nuoriin pelaajiimme, mutta tarvitsemmme myös kokemusta. Alkavalla kaudella menestyksestä kantavat vastuun nimenomaan Tikkanen ja maalivahtimme **Bill Ranford**, totesi joukkueen manageri Glen Sather.

Tikkanen alkoi pakata matkalaukkujaan heti sopimusasian selvittyä. Ensin edessä oli sopimuksen allekirjoitus lehdistötilaisuuksineen ennenkuin työt eli harjoitukset alkoivat.

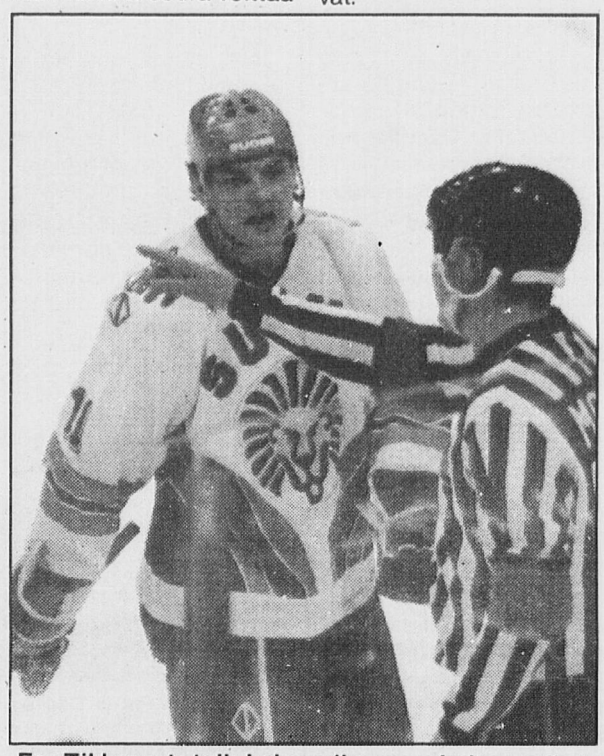

Esa Tikkasesta tuli yksi maailman parhaiten palkattuja jääkiekkoilijoita.

Huilisti Petri Alanko esiintyy New Yorkissa

Finlandia Foundationin New York Metropolitan -jaosto järjestää maanantaina marraskuun 11. päivänä kello 8:00 illalla konserttitilaisuuden, jossa esiintyy huilisti Petri Alanko. Esiintymispaikkana on Merkin Concert Hall, Abraham Goodman House, 129 West 67th street.

Alanko voitti viime vuonna ensimmäisen palkinnon kansainvälisessä ARD-kilpailussa Munchenissä, Saksassa.

Alanko toimii tätä nykyä Suomessa Radion Sinfoniaorkesterin ensihuilistina. Vuonna 1963 syntynyt Alanko on valmistunut Sibelius-akatemiasta, jonka jälkeen hän on suorittanut lisäopintoja Saksan Freiburgissa.

Hän on esiintynyt laajalti soolohuilistina Zurichin Oopperaorkesterin mukana Japanissa ja eri puolilla Eurooppaa. Alanko on yltänyt myös jaetulle ensimmäiselle palkinnolle vuonna 1989 kansainvälisessä huilukilpailussa Japanin Kobessa.

New Yorkin konsertti on Alangon ensimmäinen esiintyminen Amerikan mantereella. Häntä säestää Merkinin konserttisalissa suomalainen pianisti Juhani Lagerspetz. Alankoa on kehuttu viime aikoina suomalaisten sanomalehtien arvosteluissa ylistävin sanoin.

New Yorkin konsertissa Alangon ohjelmaan kuuluu Bartokin, Enescon, Reinecken, Meriläisen ja Prokovjevin musiikkia.

Lisätietoja tilaisuudesta saa osoitteesta: Lee Alperin, Finlandia Foundation Concerts, 36 Tompkins Circle, Staten Island, NY 10301.

New York City

Taiteilija **Kristian Krokforsin** maalauksia ja paperitöitä on näytteillä lokak. 3 - 23 päivinä Dannenberg Galleryssa, 484 Broome St.

Gallerian aukioloajat ovat tiistaista lauantaihin klo 11 aamm. - 6 ill. ja sunnuntaihin klo 2 ip. - 6 illalla.

Lisätietoja numerosta (212) 219-0140.

Vihreä kortti arvalla

Yhdysvaltain ulkoministeriön puhelinnumero (202) 663-1600 antaa tietoja tässä kuussa tapahtuvasta AA-1 Programin -nimellä kutsutusta 40,000 vihreän kortin jakamisesta.

Suomalaisten lisäksi korttien arvontaan voi osallistua 32 muun maan kansalaiset, joko kotimaassaan tai Yhdysvalloissa parhaillaan asuvat. Irlantilaisille jaetaan 4- prosenttia korteista. Arvonta toistetaan vuosina 1992 ja 1993.

Arvontaan tulee ilmoittautua lokak. 14. - 20. päivien välisenä aikana kirjeitse. Erityistä hakemuslomaketta ei ole painettu, vaan hakijan tulee kirjoittaa paperille nimensä, syntymäaikansa ja -paikkansa, nykyinen osoitteensa ja viimeisimmän ulkomailla olleen asuinpaikkansa läheisin US:n konsulaatin osoite.

Naimisissa olevien henkilöiden tulee liittää mukaan myös puolisonsa ja naimattomien alle 21-vuotiaiden lasten nimet, sillä he ovat myös oikeutettuja kortin saantiin.

Korttia voi anoa itselleen tai sen voi myös tehdä sukulainen tai ystävä toisen puolesta.

Hakemukset tulee postittaa osoitteella: AI-1 Program, P.O. Box 60000, Arlington, VA 22218-0001. Kirjekuoren vasempaan yläreunaan kirjoitetaan sen maan nimi, jonka kansalainen hakija on. Mitään pikakirjeitä yms. ei hyväksytä, kirjeet tulee lähettää tavallisessa ensimmäisen luokan postissa tai ulkomailta lentoteitse.

Hakemuksia voi lähettää vaikka kuinka monta, mutta kussakin kirjekuoressa saa olla vain yksi.

Jos onni tärppää, siirtolaisviranomaiset ottavat yhteyttä kirjeitse ja siinä vaiheessa korttia hakevan tulee näyttää työpaikkatarjous vähintään vuodeksi.

Ensimmäisessä vaiheessa ei ole ilmoittautumismaksua.

Henkilötiedustelu

Suomen New Yorkissa, NY, oleva pääkonsulinvirasto, osoite: Consulate General of Finland, 380 Madison Avenue, New York, NY 10017, puh. (212) 573-6007, pyytää tietoja seuraavista henkilöistä ja/tai heidän omaisistaan:

Barkey Elsie o.s. Zetterlund, asunut Chicago, Illinois ja Zetterlund Beardy; sisarukset.

Ceyer Sonja synt. 31.7. 1944 asunut v. 1962 Lanham, Maryland, isä Jaakko Käpylä.

Forsman Lasse Juhani synt. 14.2. 1935 Kuusankoski, asunut Novi, Michigan.

Harju Matilda o.s. Ranta (Hietaranta) synt. 2.7. 1884 Parkano, kuollut 2.4. 1974 Worcester, Massachusetts.

Hietaranta Vilhelmi synt. 22.6. 1886 Parkano, asunut Worcester, Massachusetts.

Hill Emma Karolin o.s. Paltta synt. 23.12. 1896 Alastaro, asunut Fitchburg, Massachusetts.

Järvinen Johan (Juho) Wilhelm synt. 3.4. 1881 Merimasku, kuollut 8.8. 1933.

Järvinen Henrik Konstantin, synt. 28.2. 1893 kuollut 21.5. 1978. Vaimo Olga Alina Lehtonen, lapset Ritva Mildred synt. 12.8. 1933, kuollut 5.2. 1948 ja Reima Reinhard synt. 13.2. 1936. Henrik Järvinen asunut New Yorkissa.

Salpa Selma Sofia ent. Rantanen synt. 16.12. 1886 Rymättylä, kuollut 21.2. 1918. Kaksi lasta, asunut ilm. New Yorkissa. Rantanen Johannes Anshelm synt. 7.3. 1891 Rymättylä, käyttänyt nimeä Wilson, merimies, asunut ilm. Michigan, kolme lasta.

Connecticutin toimintaa

Maanantaina, lokak. 7. p:nä klo 7:30 ill. Aura Seuran kokous Aura haalilla Voluntownissa.

Lauantaina, lokak. 19. p:nä klo 8:30 ill. Finnish American Heritage Societyn arpajaiset ja tanssit Finn Hallilla Canterburyssa.

Finn Rhythm huolehtii illan tanssimusiikista Aatos Aution toimiessa solistina.

Arpajaisten pääpalkintona on Suomi-matka.

Lauantaina, lokak. 26. p:nä klo 8:00 ill. Halloween tanssit Aura haalilla Voluntownissa. Parhaimmat asut palkitaan.

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May
593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590
GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Imatra Seura
740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426
Veikko Laiho, puh.joht.
SAUNA TILAUKSESTA

EDW. C. HALVORSEN, INC.
FUNERAL DIRECTORS
5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

The Robert H.
Auchmoody Funeral Homes
Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

Työpaikkaa etsitään

Suomalainen erikois-sairaanhoitaja ja puutekniikan insinööri etsivät työtä USA:sta. Kaikenlainen työ kiinnostaa.
Tiina ja Vesa Alanko-Luopa
Letontie 1 B 9
SF-61300 Kurikka
Puh. + 358 64 504266

TILLINGHAST - Hautaustoimisto
Danielson, Conn. Tel. 774-3284
Central Village Tel. 564-2147

Floridan kuulumisia

Ollako vai eikö olla

Vuonna 1970 julkaistussa Floridaa käsittelevässä opaskirjassaan Norman Ford mainitsee Lake Worthin kohdalla seuraavaa: "Settled in the early days by a colony of Finns, these two resorts (Lake Worth and Lantana) are now home to some 5,000 Americans of Finnish descent".

Mielenkiintoista on todeta, että Lake Worth parikymmentä vuotta sitten laskettiin vain suomalaisten tyyssijaksi. Muista kansallisuuksista ei silloin opaskirjassa Lake Worthin kohdalla mainittu mitään.

Maailma muuttuu. Kun Lake Worth Concerned Citizens -niminen, seudun valkoisista kanta-asukkaista koostuva kansalaisjärjestö äskettäin järjesti keskustelutilaisuuden, missä esiintyivät kolmen suurimman etnisen ryhmän edustajat, suomalaiset olivat jo saaneet seuraa.

Espanjaa äidinkielenään puhuvien, etupäässä Keski-Amerikasta kotoisin olevien siirtolaisten lisäksi kotikaupunkimme väestörakenteeseen kuuluvat myös haitilaiset, puolalaiset, saksalaiset, italialaiset, jamaikalaiset, ranskalaiset, englantilaiset, irlantilaiset, liettualaiset sekä Bahama-saarilta tulleet siirtolaiset.

Kerrotun mukaan Lake Worthissa asuu nykyään noin 8,000 haitilaista ja ehkä samanverran latinoja eli latinalais-amerikkalaisia.

Keskusteluun kutsutut osanottajat, joille oli annettu tilaisuus kertoa kotimaastaan ja selostaa siirtolaisuuden syitä ja esiintuoda toiveita, edustivat kolmea suurinta etnistä ryhmää.

Haitilaiset pakenivat kurjuutta, ehkä myös poliittista väkivaltaa. Latinot, kotimaasta riippuen, tulivat samoista syistä kun taas suomalaisia Lake Worthiin houkutteli mm. tarve päästä pakkasta pakoon.

Tilaisuudessa tuuletettiin ajatuksia ja koetettiin löytää yhteisiä nimittäjiä uuden yhteisen kotikaupungin paremmaksi huomiseksi.

Suomalaisia edustivat Rauno Aromäki ja allekirjoittanut. Aromäki selosti maanmiestemme muuttoliikkeen syitä sekä nykyistä suomalaisryhmittymän asetelmaa. Allekirjoittanut puolestaan selvitteli nyky-Suomen saavutuksia korkean aineellisen ja henkisen kulttuurin saralla. Myös toin esille sen, että Suomi vastuunsa tuntien satsaa tuntuvasti kehitysmaiden hyväksi kansainvälisen kehitysyhteistyön tiimoilla.

Nyt sitten kaupungilla kysellään, "mitä asiaa suomalaisilla oli tähän (mustien) haitilaisten korokekeskusteluun".

Yhtä vähän kuin on mahdollista saada juoppoa raittiiksi yhdellä nuhdesaarnalla, yhtä pienet ovat mahdollisuudet kääntää käsityksiä rotuasioissa. Yksi pitää äidistä, toinen tyttärestä. Vaikka emme rakastaisikaan molempia, silti voimme sietää ja tulla toimeen kummankin kanssa. Kumpaakaan heistä ei voida viedä latoon ja ampua tai lähettää raketilla toisille planeetoille.

Tietty toleranssi ihmissuhteissa on tarpeen, ellei muuta niin jo oman hyvinvointimme varmentamiseksi. Korokekeskustelu tähtäsi edelliseen. Sen tarkoitus oli löytää kanavia tiedonvälityksen edistämiseksi sekä koettaa luoda pohjaa kaupungin rakentamiseksi yhteisymmärryksen valossa.

Meillä jokaisella on näkemyksemme toisista kansallisuuksista, ihonväristä, aatteista ja erilaisuuksista. Pidämme tai emme Guatemalan vuoristointiaaneista tai haitilaisista tai muista kuin kultakutrisista kanssaihmisistä, mitään emme voi sille, että näitä muita alkaa olla Lake Worthissa enemmän kuin suomalaisia.

Seudun kaksi suomalaiskirkkoa on jo myyty näille muille, eikä meillä ole valtaa eikä voimaa nostaa maata paikoiltaan kehityksen muuttamiseksi. Vaihtoehtomme ovat sulautua tässä kansojen sulatusuunissa tai etsiä vihreimpiä laitumia muualta.

Näiden uustulokkaiden vikana ei voi olla se, että Lake Worthin antiikkinen asemakaava, ränsistyneet talot ja rämettynyyt kunnallispolitiikka takasivat sen, että kaupungin sosiaalinen väestörakenne tulee muuttumaan.

Jos suomalaiset menneinä vuosikymmeninä olisivat oikein käyttäneet etsikkoaikaansa kotikaupunkinsa kohentamiseksi, Lake Worth tänään voisi olla Tapiolan tai Kauniaisten kaltainen korkean luokan puutarhakaupunki.

Kysyä sopii, tulisiko meidän suomalaisina jatkaa sisäänlämpiäviä touhujamme, serustella haaleillamme ja seuroissamme vain toistemme kanssa vai olisiko jo aika ryhdistäytyä ja kertoa kantaväestölle ja päättäjille, että myös suomalaisten joukossa on elävää kiinnostusta osallistua yhteiskunnan rakentamiseen.

Syrjässä pysyen toiset kyllä järjestävät asiat puolestamme, mutta silloin puimakoneesta tuleva ääni pehkuaines ei täytä toiveitamme.

Umpiossa pysyen menetämme mahdollisuutemme vaikuttaa kehityksen kulkuun. Lake Worthia ei enää käännetä entiseksi. Osallistumalla ja myötävaikuttamalla voimme kuitenkin tuoda järjen valoa kunnalliselämään. Käyty korokekeskustelu oli rakentava luonteeltaan. Paikalla oli Lake Worthin kaupunginisiä poliisipäällikkö mukaanlukien.

Selvää on, ettei yhdessä illassa vinoutuneita suuntauksia saada kuntoon. Vastoin kuin naapurikaupungissamme Lantanassa, missä kunnallispolitiikka on hoidettu tarmolla ja taidolla, Lake Worthissa on surullisen kuuluisaa.

Kunniaksi ei ole sekään, että kaupungin kassassa on miljoonan dollarin vajaus, kiineistöveroja nostetaan enemmän kuin muissa kunnissa ja kaupunginjohtaja potkaistaan selityksittä pois virastaan. Syntipukki alamäkeen kun täytyy löytyä.

Yksisilmäisessä vakaumuksessamme ammumme omaan jalkaamme. Hyvä olisi kuulla, mitä Sinä kanssalukijani ajattelet näistä asioista. Teropa kynäsi ja lähetä juttusi toimitukseen yleisön palstalle. Etnisissä lehdissä vuorokeskustelut olisivat piristäviä.

Tuure Salomaa

Aurinkoenergia palkinto Suomeen

Kansainvälinen aurinkokoenergiajärjestö ISES on myöntänyt suomalaiselle dosentti Peter Lundille arvostetun Löf-Duffie-palkinnon. Palkinto myönnettiin alan parhaasta tieteellisestä julkaisusta vuosina 1989-1990.

Dosentti Lund toimii Teknillisessä korkeakoulussa kansallisen Uudet energiajärjestelmät -tutkimusohjelman NEMO:n tutkimusjohtajana.

Viihdemaailmasta

Suomalaiset ja amerikansuomalaiset ovat viimeaikoina olleet hyvin esillä viihdemaailmassa. Sellaiset nimet kuin Christine Lahti, Jessica Lange, Lonette McKee, Esa-Pekka Salonen, Renny Harlin ja Mika ja Aki Kaurismäki tulevat vastaan tuon tuosta.

Parhaillaan menossa oleva New York Film Festival -29. järjestyksessä - on ottanut ohjelmistoonsa Mika Kaurismäen uusimman elokuvan "Zombie ja kummitusjuna". Elokuva näytetään kahdesti perjantaina, lokak. 4. p:nä klo 6:15 ill. ja lauantaina, lokak. 5. p:nä klo 9:00 illalla.

Menneenä kesänä ensi-iltansa nähnyt "Zombie" kuvaa elämään kyllästyneen muusikon ja ryyppärin surullista elämää. Elokuvan käsikirjoitus on valmistunut Sakke Järvenpään, Pauli Pentin ja ohjaajan itsensä tarinan pohjalta ja perustuu tositapahtumiin. Zombien tapahtumakulut pohjautuvat edesmenneen Sleepy Sleepers bändissä aikanaan soittaneen Pulu Asunmaan elämänvaiheisiin.

Marjo Leinonen ja Silu Seppälä Mika Kaurismäen elokuvassa "Zombie ja kummitusjuna".

Elokuvan pääosassa nähdään Silu Seppälä, jonka Zombie saattaa hyvinkin olla maailman surullisin ihmishahmo. Itsetuho on vallannut, hän on kääntänyt selkänsä elämälle ja on päätynyt kulkemaan sen laidalla.

Kaurismäki kertoi tehneensä alunperin komediaa, mutta isänsä kuoleman seurauksena filmi muuttui leikkausvaiheessa enemmänkin komedialla säväytetyksi tragediaksi. Hän sanoi elokuvan olevan hänen kommenttinsa maailman nykytilasta.

Kaurismäki kohautti suomalaista elokuvayleisöä kieltäytymällä näyttämästä "Zombie ja kummitusjunaa" arvostelijoille ennen heinäkuista ensiiltaa. Hän perusteli päätöstään toteamalla, että "eihän rockbändikään soita erikseen arvostelijoille".

Toinen suomalaisuuden kannalta mielenkiintoinen elokuva New York Film Festivaalilla on nuoren amerikkalaisohjaaja Jim Jarmuschin uusin elokuva "Night on Earth".

Täysin originellista kuvaustyylistään ja kerronnastaan ("Stranger than Paradise", "Down by Law" ja "Mystery Train") tunnettu Jarmusch on tällä kerralla kuvannut taksikuskin ja asiakkaan suhdetta. Viisi taksia viidessä suurkaupungissa, joista yksi on Helsinki. Muut kaupungit ovat Los Angeles, New York, Pariisi ja Rooma.

Jarmusch on kuvannut filminsä kansainvälisen näyttelijäjoukon turvin, joten Helsinkiosuus on valmistunut suomalaisnäyttelijöitä käyttäen.

"Night on Earth" esitetään perjantaina,lokak. 4. p:nä klo 9:15 ill. ja lauantaina, lokak. 5. p:nä klo 12:30 ip.

New York Film Festivalin filmit näytetään Lincoln Centerin Alice Tully Hall -salissa. Lippupalvelu on avoinna maanantaista lauantaihin klo 11:00 aam. - 6 ill. Lisätietoja saa numerosta (212) 875-5050.

Elokuvateattereissa pyörii parhaillaan Randa Hainesin ohjaama erittäin ammattitaitoisesti ja hyvällä maulla valmistettu elokuva "Doctor".

Yhdessä kolmesta pääosasta nähdään Christine Lahti, joka vain paranee vuosi vuodelta. Häntä todella katselee mielellään. Myös William Hurt ja Elizabeth Perkins vievät omat osuutensa läpi hienosti.

Tämä elokuva on myös sopiva niille, jotka eivät uskalla mennä elokuviin, koska pelkäävät että valkokankaalla ei näytetä mitään muuta kuin paljasta pintaa. Tämä elokuva on kyllä poikkeus. Siinä ei ole seksiä ollenkaan!

Ohjaaja Martha Coolidgen "Rambling Rose", mikä on saanut erittäin hyvät arvostelut, on tuottanut Renny Harlin. Siis tuo toiminta- ja kauhuelokuvistaan (Die Hard 2 ja Nightmare on Elm St. 2) tunnettu ohjaaja. Pääosassa nähdään lahjakas Laura Dern, Harlinin entinen tyttöystävä.

Sylvester Stallone - Rocky elokuvista rikastunut näyttelijä - on juuri aloittamassa filmaustyöt Harlinin kanssa. Kyseessä on toimintaleffa, mitäs muutakaan, nimeltä "Cliffhanger". Stallone esittää metsänvartijaa, jonka vuoristokiipeilykokemuksesta on apua pelastuspuuhissa . . .

Orkesterinjohtaja Esa-Pekka Salonen puolestaan on niittänyt mainetta mm. erinomaisena Joseph Haydnin tulkitsijana. New York Timesin levyarvostelija Matthew Gurewitschin mukaan Salosen Haydn CD Sony Classical SK 45972 ansaitsee paikkansa parhaimpien levytysten joukossa.

Lopuksi mainittakoon näyttelijä Patrick Swayze, jonka aikakausilehti People on valinnut maailman seksikkäimmäksi mieheksi. Saatatte kysyä, mitä tekemistä sillä on suomalaisuuden kanssa. No, ei sen kummenpaa kuin että Swayze on naimissa suomalaissyntyisen tanssija-näyttelijän Lisa Niemen kanssa.

ACE HARDWARE
1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460
"We stock sauna heaters"
Puh. 585-0247

American Finnish Tourist Club
301 Central Blvd. Lantana, Fla.
Joka sunnuntai ohjelmailta tai konsertti ja tanssia lopuksi.
Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä.
Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten.
Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä ja riisipuuroa hedelmäkeiton kera ym.
Tervetuloa Turistiklubille!

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjatavarakauppa, jossa yli 1000 valikoimaa
Avoinna maanantaista lauantaihin 9 ap. - 5:30 ip.
8053 Lawrence Road
Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä
Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

RAIVAAJAN...
jatkoa sivulta 3.

Lokak. 2
"Tiedottaja" Ashby, MA:sta muistutti Majalla pidettävistä tansseista, joissa soitti Virran orkesteri. "Ei tarvitse saman kaverin kanssa koko iltaa olla, voi ryöstää toiselta niin usein kuin huvittaa; naisilla ja miehillä samanlaiset oikeudet. Ken ei halua tanssia, voi ihailla värikästä syysmetsää, joka ympäröi majaamme", hän kirjoitti.

75 vuotta sitten

Syyskuun 30, 1916
Suomal. Sosialistinen Kustannusyhtiö Fitchburgissa mainosti "oppikirjoja sosialistisiin sunnuntai- ja kesäkouluihin, sekä kotona opiskelua varten". Tarjolla oli myös "Aakkosia sosialistien lapsille", "Sosialistinen lukukirja lapsille" ja "Ihanneliiton opas".

Lokak. 2
Turva Co-op Norwood, MA:ssa etsi kauppa-palvelijaa, jolta vaadittiin sekä suomen että englanninkielen puhe- ja kirjoitustaitoa ja kokemusta ruokatavaraliikkeen palveluksessa.
Samassa lehdesä S.S. Saiman johtokunta ilmoitti talonmiehen paikan haettavaksi. Etuihin kuului vapaa asunto lämmöllä ja valolla.

Lokak. 3
New York Cityn uutisissa kerrottiin Aaro Hyrskeen matkustaneen Waukegan, Illinoisiin, jossa hänet oli valittu s.s. osaston näytelmäseuran johtajaksi. New Yorkissa hän oli toiminut toista vuotta sikäläisen osaston näytelmäseurassa.

Lenin elää vielä Tampereella

Neuvostovaltion perustaja V.I. Lenin sai Venäjän vallankumouksen pyörteissä turvapaikan Suomesta. Nyt Leniniin liittyvää taidetta on esillä Suomessa samaan aikaan, kun itänaapurissa kaadetaan Leninin patsaita ja suljetaan hänen nimeään kantavia museoita.

Lenin-kuva taiteessa -näyttely avattiin Tampere-talon monitoimisalissa syyskuun 3. päivänä. Taiteellisesti arvokkaaksi luonnehdittu kokoelma on Neuvostoliiton liittovaltion omaisuutta.

Lenin-kuva taiteessa -näyttelun on järjestänyt Tampereen Lenin-museo. Kokoelmassa on 55 teosta useilta nimekkäiltä taiteilijoilta vuosilta 1910-1982.

Tampereen Lenin-museon johtaja **Aimo Minkkinen** toteaa, että näyttelyn ajankohdan sopivuutta hieman harkittiin, mutta se päätettiin kuitenkin pitää ajallaan. Nythän Lenin on jälleen puheenaiheena, ja Minkkisen mukaan tämä syksy saattaa olla myös ainoa tilaisuus tuoda näyttely Suomeen.

Sulkuvaateita Suomessakin

Neuvostoliitossa Lenin-museoita on ollut yli 50, mutta nyt niitä järjestellään uudelleen

Neuvostoliitossa Leninin kuvat raastetaan seiniltä ja patsaat kaadetaan, mutta Tampereen Lenin-museossa niitä vielä on.

samoin kuin muita kommunistisen puolueen laitoksia. Lenin-museoiden tilanne on sekava. Niitä on viime aikoina suljettu, liitetty osaksi historiallisia museoita tai niiden toimintatapaa on muutettu.

Suomessa myös vaatimukset Tampereen Lenin-museon sulkemiseksi ovat lisääntyneet. Museo on yleisönosaston kirjoituksissa leimattu uuden ulkopolitiikan rasitteeksi. Toisaalta sitä on puolustettu historiallisena dokumenttina ja erikoisuutena, joka tulee säilyttää.

Tampereen museo on ainoa länsimaissa sijaitseva Lenin-museo. Pariisissa on tosin Leninin muistohuone, joka on auki pyydettäessä. Los Angelesissa edesmenneen liikemiehen Armand Hammerin kokoelmista löytyy myös aineistoa Leninistä.

Neuvostovierailijat vähentyneet

Museojohtaja Minkkisen mukaan Tampereen Lenin-museo on perustamisestaan saakka ollut valtionapulaitos, jonka johtokuntaan on kuulunut eri puolueita edustavia henkilöitä.

- Koko perusidea on täysin erilainen kuin Neuvostoliitossa. Sulkemisvaatimus on siten virheellinen johtopäätös.

Emme pyri levittämään Leninin ideoita, vaan esittämään dokumentteja myös kriittisessä valossa, Minkkinen sanoo.

Hän kuitenkin toteaa, että yleisöpalautteeseen suhtaudutaan vakavasti. Suuntana jatkuu se, että museo ei harrasta henkilöpalvontaa, vaan tarkastelee laajemmin maiden välisiä historiallisia suhteita.

Lenin-museo on saanut myönteistä palautetta ulkomaisilta turisteilta. Amerikkalaiset vierailijat ovat nousseet nyt kärkisijoille.

Aikoinaan museossa kävi parhaimmillaan noin 15,000 neuvostoliittolaista vuodessa, mutta nyt neuvostoturistien määrä on romahtanut. Tänä vuonna neuvostoliittolaisia vieraita kirjattiin heinäkuun loppuun mennessä vain 325.

Kuolleita

William I. Mäki

WORCESTER, MA - William I. Mäki, 76, 66 South St., Shrewsbury, kuoli syysk. 21, 1991 St. Vincentin sairaalassa. Hänen vaimonsa Rita A. (Wojciak) Mäki kuoli 1982.

Hän oli syntynyt Worcesterissa Ivar ja Linda (Jokela) Mäen poikana ja vietti lapsuutensa Holdenissa. Worcesterissa hän asui yli 35 vuotta ennen kuin muutti Shrewsburyyn 1983.

Saatuaan päästötodistuksen Holden High Schoolista Mäki jatkoi opintojaan New England School of Accounting oppilaitoksessa.

Edesmennyt oli toisen maailmansodan veteraani.

Ennen eläkkeelle siirtymistä Mäki työskenteli useita vuosia U.S. postilaitoksen palveluksessa.

Kaipaamaan jäi poika tri Dennis W. Mäki, Shrewsbury; kolme veljeä, Eino ja David Mäki, kumpikin Holdenissa ja John Mäki, Barre; kaksi siskoa, Alma Letourneau ja Linda Mäki, kumpikin Holdenissa; kaksi lapsenlasta ja sisarusten lapsia.

Hautaaminen tapahtui Notre Dame hautausmaahan.

Kirkko sai ikonilahjoituksen

Suomen evankelis-luterilainen kirkko on saanut vastaanottaa ikonilahjoituksen Venäjän ortodoksiselta kirkolta. Vanhan testamentin Pyhä kolminaisuus -ikonin luovutti Pietarin teolgisen akatemian rehtori, arkkipappi Vladimir Sorokin ja sen vastaanotti arkkipiispa John Wikström.

Ikonin on maalannut Pietarin teologisen akatemian ikonimaalauksen opettaja Aleksander Stanilov 1300-luvulla eläneen Andrei Rublevin Pyhä kolminaisuus-ikoni mallinaan. Rublevin Tretjakovin galleriassa säilytettävä työ on Venäjän ikonitaiteen tunnetuin teos.

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO
Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

May Funeral Service
HAUTAUSTOIMISTO
RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle
85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO
31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137
Ystävällinen palvelu
PARKKAUSPAIKKA
Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

SAWYER-MILLER HAUTAUSKAPPELI

129 ELM ST., FITCHBURG

123 MAIN ST. WESTMINSTER
763 MASS. AVE. LUNENBURG

henkilökuntaan kuuluu suomea puhuva henkilö

Palvellut monta suomalaista sukupolvea

Howard J. Miller, hautaantoimittaja 354-6778

Smith Funeral Home Inc.
Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

KESKUSTASSA SIJAITSEVA
MILES FRANK H. COMPANY
1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia vuodesta 1896

BOSK FUNERAL HOME
85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635
Serving All Faiths
FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means
Local or Distant
Our convenient location, easily accessible from all parts of city and suburban towns.
Ground Level Entrance
AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

The Finnish-American RAIVAAJA

Come participate in the 'Roots in Finland' Festival!

HELSINKI - All the Finnish societies abroad are invited to participate in the main Roots in Finland Festival!

Preparations for the Roots in Finland 1992 year-long program are in full swing. Suomi-Seura/Finland Society would like to see your organization participating in the events included in our program. And please pass on the good word wherever it might count.

Never before has Finland, either officially or privately, bid her expatriates welcome on a comparably large scale. In view of the overflowing abundance of events on the year's calendar, the festal series might well be called the "Finnish expatriates' Olympics."

Particpate in the main festival-Helsinki, July 31-Aug. 2 '92

Suomi-Seura/Finland Society invites Finnish societies and other organizations based in foreign countries to participate in this festival as follows:

1. We would like to see the **flags of the expatriate organizations** on display during the daytime celebration in the Helsinki Ice Stadium. The President of the Republic will most likely be present. It would be the most natural procedure for your representative to take the flag along personally. If this is not feasible, we would be pleased to have your flag sent for display with the rest in the grand collective performance.

2. We would be pleased to have your organization appoint **one official representative** to sit in the box reserved for invited guests at the main festival. Regrettably, such a representative will be obliged to pay his/-her own travel and other expenses.

3. **Expatriate groups will be given every opportunity to perform** at the main celebration and other events to be held in the Ice Stadium, as well as on the stage in the Helsinki Esplanade on Friday and Saturday.

4. Your organization will have at its disposal free of charge a **sales and display table** at the "tori" (=market) in the entrance hall of the Ice Stadium. Private enterprisers can rent a table for a small payment.

5. At the **World Congress of Expatriate Finnish Societies** ideas based on the experience gained by them will be exchanged and the problems arising in organizational work and maintaining contacts with Finland will be discussed. We would like to see your representative(s) on hand. If sufficient space is available, more than one representative from each organization will be welcomed to this congress.

Grants to performers coming to Finland

Suomi-Seura/Finland Society will grant on application **monetary assistance** amounting to sums between 1000 and 3000 markkas to **expatriate performers** arriving in Finland for the Roots in Finland 1992 festivals.

Applications may take the form of a freely composed letter explaining what sort of performance is in question, indicating the travel and performance schedules (timetables), stating the total budget and telling where the money for the trip is coming from. The **deadline** for the application is **October 15, 1991**. The decision on the distribution of the grants will be made within a month after this deadline. Applications should be sent to the Suomi-Seura office in Helsinki with "Apurahaanomus" (Application for a grant) written on the envelope.

Language & culture seminars

The seminar program for the Roots in Finland year has been worked out.

For the 19th time, Suomi-Seura/Finland Society is holding its traditional **Finnish Language and Culture Seminar July 13-31, 1992**. At most 60 young people of Finnish descent living abroad between the ages of 17 and 30 will be admitted.

A so-called **Continuation Seminar** for "alumni" will take place **August 3-9, 1992**, at the **Järvenpään seurakuntaopisto**.

Brochures with more detailed information about these events can be ordered from the Suomi-Seura office in Helsinki.

Inexpensive trips, accomodations, guide services

Finnair is offering a fare cut of $100 on round-trip flights between North America and Finland. Anybody forming a group of at least 15 persons for a Roots-in-Finland trip is being offered a free ticket from Finnair.

Finland's biggest hotel-and-restaurant chain, Arctia, is offering special Roots prices at its dozens of hotels situated all over the country. Phone 358-0-694 8022 for further information and reservations.

Many a Finnish expatriate is hesitant about making a trip to Finland because he/she no longer has any contact with relatives. The Finnish Red Cross maintains a "friendship service" for the benefit of such people.

Read the Suomen Silta/ Suomi Bridge

For information about the main Roots in Finland festival and other events organized for expatriates and foreigners of Finnish descent during the festal year can be obtained from the pages of *Suomen Silta* as well as from local offices of Finnair and the Finnish Tourist Board all over the world.

You will remember, we hope, that *our magazine*, ***Suomen Silta***, is available free of charge to everyone interested. Do yourself a favor and make sure your name and address is on our mailing list.

Welcome to Finland!

Martti Häikiö,
Executive Director
Leila Mustanoja
Director, Organizational Affairs
Phone 358-0-666729
Suomi-Seura

The address of Suomi-Seura r.y.(Finland Society) is Postilokero 213, Mariankatu 8, SF-00171 Helsinki, FINLAND.

Tribute to RAIVAAJA

1930 - 1950

by Eva E. Hirvi

FITCHBURG, MA - This year the Finnish Cultural Center will pay tribute to RAIVAAJA. This is the fifth in a series of weekly articles written by committee members. A special program in honor of RAIVAAJA *will be held at Saima Park on Sunday afternoon, October 27.*

The early 1930s was an era referred to as Third Period provided the RAIVAAJA with unparalleled targets.

As the followers of Lenin and Stalin went around in a trance shouting "American captialism has fallen, the revolution is here," the RAIVAAJA through its editorials reminded the immigrants of the truth that the American workingclass movement had to limit its objectives and define its strategies in the light of what was possible and allowable within the prevailing American environment.

The Third Period madness found approximately four thousand immigrants migrating to the Soviet Finnish Karelian Republic. RAIVAAJA could not prevent the malcontents from going, but the newspaper strove to prevent a mass exodus into oblivion.

During this period zealots attempted the seizure of flourishing cooperatives which the socialists had built in the East and West.

RAIVAAJA had an important share in fostering and promoting the cooperative movement. John Suominen, business manager, and the directors were responsible for organizing Fitch burg Workers' Credit Union which became popularly known as the Raivaaja Bank. The newspaper was among the first depositers of the enterprise whose assets had grown to over five million by 1954. RAIVAAJA's influence was instrumental in the growth of credit unions and cooperatives.

There was discord and the Finnish socialists were concerned about pro-communist tendencies appearing in the American Socialist Party during the '30s but it became apparent, as explained in the RAIVAAJA, "that it is among the Finnish-Americans that our furrows must be ploughed." The better we take care of our immigrants, the better it will be for all.

Raivaaja annual meetings were big affairs. Delegates came from all stockholder groups (numbering 100 or more).

Full reports of the annual meetings were duly published in the paper. An example of items aired at such meetings in a 1935 meeting: An English section advocated which might lure younger subscribers; agreed that agricultural news and farmers' activities would get better coverage (requested by farmers).

Late in 1939 an unprovoked attack on Finland affected all Finns and parties. Americanization was taking place and English language classes. Through our newspapers and public lectures the immigrants were urg-Finnish-American League for Democracy. The RAIVAAJA became its official spokesman. As a result, RAIVAAJA editors were required and expected to print accounts of all varied interest groups.

Despite the varied writers (many amateurs), the general level of Finnish language materials appearing in the RAIVAAJA remained high because of such writers as Aku Päiviö and Setä-Heikki (Henry Askeli), to name just a few.

To whet the appetites of knowledge among the immigrants, the RAIVAAJA went into the book publishing and importing business immediately.

The number of Raivaaja-published titles reached 60 by 1930; by the 1950s to around 80. The list included poetry, fiction, a dictionary, cookbook, histories of the Finnish-American workingclass movement and many others.

However, as time went on, the cultivation of books amongst the immigrants, which earlier reached an all time high, declined and affected the publishing.

There was also concern that the deteriorating` Finn Halls would cease but the immigrant socialists appeared to be content with what had been achieved. A common consensus was that America had changed and so had the immigrants. The war against communism continued and the RAIVAAJA was the contact through which to speak.

Many Finnish American newspapers went through changes, but two men, F. J. Syjrjälä and Yrjö Mäkelä, occupied the post for a total of 45 years as editors in chief.

Frans Syrjälä died in 1931. Yrjö Mäkelä was named editor-in-chief and served until 1952. He retired because of ill health. He was considered by his colleagues (editors throughout the country) to be one of the most intellectual and knowledgeable men in his field. Highly respected.

Many people played an important role in RAIVAAJA's history including Oskari Tokoi, former ed to get their naturalization papers and to join trade unions.

Because of circumstances prior to coming to America, the immigrants harbored bitterness towards their homeland, but the attack on Finland re-kindled love and respect for the land of their birth but had also won love and honor for their new homeland (America).

In December 1939, the RAIVAAJA expressed horror when news of communist aggression continued. In the forefront of various relief drives was RAIVAAJA and its staff. The newspaper played an important part in reporting its coverage of heroic Finnish resistance to the Soviets and denounced Moscow Peace which closed the short Winter War.

In March 1940 the Finnish Federation of the American Socialist Party gave way to the premier of Finland. He was one of the RAIVAAJA's editors, serving the paper from 1922 until 1949.

Others serving in this capacity were A. E. Usenius, Lauri Moilanen and Henry Puranen.

Henry Puranen first served as manager of Raivaaja's book store and later as city editor and business manager.

(By 1945 Jallu Honkonen and Toivo Nousio had replaced Usenius and Moilanen).

During the war there was an International Wire Service block on the front page reporting progress of the war in all areas.

Considering the challenges and not always ideal conditions, the RAIVAAJA continued to be published.

This is but a brief account of some of the history during the 1930-1950 era.

Despite cost factors after WWII, RAIVAAJA increased to $9.00 a year from $6.50 in 1946 which was still underpriced. The sad dilemma of the readers and subscribers believing they did not have to pay as much for a Finnish paper as for an American did not help RAIVAAJA.

Regardless of the obstacles, the times of war and other factors, RAIVAAJA did continue and the tenacity and SISU of the Finns and RAIVAAJA prevailed.

Information complied from Sow the Golden Seed; RAIVAAJA*'s 70th anniversary issue; and Miriam Lehto.*

★

Eva E. Hirvi, vice president of the Finnish Cultural Center, is a resident of Paxton (MA). A native of Worcester, she is the historian and membership secretary of the Finnish American Club of Rutland and achivist of the former Faith Lutheran Church of Worcester.

Hirvi also currently serves as a membership secretary for Suomi-Seura/Finland Society.

Neste & Eesti Kutus to build oil terminal in Tallinn

Neste Corporation and Eesti Kutus have recently set up a joint venture known as Estonian Transoil to build a petroleum products terminal at Tallinn's New Harbour.

The terminal's tank farm will have a capacity of approx. 100,-000 square meters. The project is budgeted to cost in the order of $ 50 million. Neste will have a 55% holding in the new company and Eesti Kutus a 45% stake.

The terminal is designed to help offset seasonal fluctuations in the consumption of petroleum products in Estonia, and to serve as an alternative supply route alongside the rail links with the Soviet Union which have been used to date.

It will substantially increase the republic's product storage capacity, which is currently capable of meeting local needs of 3.5 million tonnes a year, for one month.

Construction of a terminal on the southern coast of the Gulf of Finland some 120 kilometers from Neste's Porvoo refinery represents a logical extension of the corporation's activities. The terminal will give Neste's refineries the opportunity of supplying products to Estonia's developing market, and of importing products and feedstock for onward processing in Finland.

Design work on the terminal has started. Construction is planned to begin in the spring of 1992 and the terminal should be completed in 1994. The project's basic engineering design, based on Western technology, will be supplied by Neste.

Neste will also incorporate its own quality system, with its emphasis on high standards of operation, safety, and environmental protection, into the terminal design. The intention is to make maximum use of local resources during construction, which is expected to employ around 100 people. When completed, the unit will employ an operating staff of approx. 20.

Eesti Kutus, which is responsible for Estonia's oil and coal supplies, has 12 rail import storage facilities and a service station network. It is also a partner together with Neste in a joint venture known as Traffic Service. This operates to service stations in Tallinn; a marine outlet at Pirita and a station in the southern part of the capital.

Neste Corporation is a Finnish-based international oil and chemicals company with operations in over 30 countries worldwide, employing some 12,000 people. Net sales during 1990 totalled $ 12.9 billion. Neste's terminal operations are coordinated by Neste Oil, which runs seven depots in Finland.

Neste Oil Communications

Finlandia St. in Brooklyn

BROOKLYN, NY - Included in the weekend of festivties marking the 100th anniversary of the Finnish Aid Society Imatra was the co-naming of a section of 40th St. as Finlandia St. on September 21. In the photo above, taken during the co-naming ceremony, Finland's ambassador to the United States Jukka Valtasaari is shown holding a new street sign. Next to him on the right is New York City councilman Stephen DiBrienza of the 30th District. Next to him on the right, not facing the camera, is New York State Senator Christopher J. Mega of the 23rd District. The section of 40th Street between 7th and 8th Avenues is the portion of 40th St. co-named Finlandia St. Imatra Hall, 740-40th, is located on this section.

Finnish American Club of Saima
Saima Park ● Fitchburg, MA

Come celebrate

We are paying off the mortgage! Come toast with us this happy occasion - come an enjoy a cup of coffee "and" at Saima Park, Sunday, October 6, 1991, 2 to 4 pm.

In 1978 when we started to build the present building, we took out a loan from the bank for $40,000 for a period of 25 years. Now after 13 years the FACS has voted to pay off the mortgage.

We wish at this time to thank the hundreds of friends who have made donations and/or supported us in many ways. It has not been an easy task to liquidate the mortgage in such a short time. Many thanks again.

We invite you to come and spend an afternoon with us at the park, Sunday, October 6, from 2 p.m. to 4 p.m. There will be a coffee table with all the "goodies." We will have the "burning of the mortgage" at 2:30.

In January 1979 when work on the new building got underway, the "FACS Newsletter" carried the following:

"Come and join us in the exciting development of Saima Park as a common gathering place for the Finnish community. Our only aim is to preserve the Finnish culture, and to develop Saima Park as a memorial to the Finnish people."

We are doing this. We ask you to come and join us in this endeavor. Come, be our guest Sunday, October 6, 1991.

Seriously

Now that we have paid off our debt does not mean that our work is over. There are many things we need to do at the park. We need to set a course to make Saima Park become a memorial to the Finnish people.

Areas such as: the pond needs to be put into condition to allow for swimming; the annual track and field event is historic, a fund needs to be established to keep the affair going. At today's prices, the cost of a meet at Saima Park costs over $2,000. Donations to the Reipas Field Fund are needed.

Our members need a place to gather in small groups, i.e. a lounge. A hall does give the right setting for a casual get-together. The kitchen needs storage space, there is a need for office space.

There are many items that would add to Saima Park. We have done much in the past 13 years. We cannot rest on what we have done. Let's keep the pace going.

October meeting

The October monthly meeting will be held at Saima Park on Wednesday, Oct. 9, 1991, at 7:30 p.m. The committee includes Ethel & George Anttonen, Mildred & Armas Heino, Miriam Orava, Irja Alitalo, Aili Anderson and Ahti Lahtinen.

Turkey dinner

The annual FACS turkey dinner is hosted by the FACS Board of Directors. These are the requirements:

1. The dinner this year is $3.00 for paid up members. (Note: being a subscriber to the "Newsletter" does not make you a member of FACS).
2. You can join now and come to the dinner as a paid up member and pay only $3.00.
3. You can come as a guest. The cost of a guest ticket is $6.00.

turn to **FACS** *page 10*

Lloyd Hannula on TORI '91: "Although it started raining in the early afternoon, it did not hold back the crowd." Above, Lloyd is shown with some of Gail Fairbanks' "Lyddle Monsters" who were among those in the crowd.

TORI '91

Thanks to all who helped to make TORI '91 a most successful event. As one of the vendors said, "It's not the biggest craft fair that I go to, but it is one of the best!"

High points include: *Sold out signs* at the hot dog booth, the arctic berry sundae booth, the coffee and the beef stew dinner.

All the club tables reported a brisk business in spite of the weather. The vendors reported the same.

The entertainment by Dr. Boris T. Funovich was well enjoyed by the crowd.

On the negative side was the weather. Although it started raining in the early afternoon, it did not hold back the crowd.

Plans for TORI '92 are already in the works. We plan to attend select fairs during the fall season and extend invitations to vendors to exhibit at TORI '92.

Variety is the spice of life ! ! !

TORI '92 will be held September 20, 1992.

Lloyd K. Hannula
TORI '91 chairperson

Marja-Riitta Lianko: "Two Trunks," 1991, silkscreen monotype, 32" x 23½"

Marja-Riitta Lianko's recent work on view in Cambridge gallery

CAMBRIDGE, MA - This month the Cambridge Arts Council, Gallery 57, City Hall Annex, 57 Inman St, presents recent work by Marja-Riitta Lianko.

Lianko is exhibiting paintings on wood. She builds the surface of her paintings up with modeling paste mixed with sand and with layers of Baltic plywood that she cuts and carves to create low-relief forms that she then paints over.

The work is autobiographical in nature, going back to the artist's roots in Finland and her immigration to the United States at the age of 20, as well as dealing with her adult life in this country.

"For the past four years I have been working with wood," Lianko recently wrote, "building up reliefs, which have depicted images from events in my life, my growing up years in Finland as well as my dreams and fantacies.

"Although in many of my most recent images I have also used sources from the local scenery for my work: trees from the Arboretum and rocks from the North Shore, I once again have returned to my origins through the two 'Fence' reliefs. These constructions came from drawings that I made of an old fence a few years ago, the type of fence that used to be a common sight all over the Finnish country side.

"Working with wood gives me tremendous pleasure. I like the way wood smells and the way it feels to my hands - and I like trees, looking at them, sitting under them and listening to the leaves rustle in a breeze.

"I come from a country where trees are greatly valued and respected, where wood has for centuries been the material for both objects of beauty and function as well as a source for livelihood.

"In some of my works I have carved with wood, in others I build up the surface with layers of cut plywood and modeling paste mixed with sand.

"My monotypes have been printed through a silkscreen, a technique that allows me to use the screen in a freer and more immediate way. Usually I am able to get two or three images in varying degrees of intensity out of one drawing."

Born in Helsinki, Lianko lives in Cambridge.

She currently teaches at the School of the Museum of Fine Arts in Boston. She has also taught at the Kendall Center for the Arts, Belmont, and the DeCordova Museum School in Lincoln.

Lianko has a BFA from Tufts University and a Diploma from the School of the Museum of Fine Arts.

Her work has been shown in many galleries and museums in Massachusetts, and is included in the collections of the Museum of Fine Arts in Boston, the Fogg Art Museum, and the DeCordova Museum.

A reception for Lianko's show at Gallery 57 will be held at the gallery on October 10 from 5-7 pm.

The exhibition will be on view through October 31. Gallery hours are Monday-Friday 8:30 a.m. to 5:00 p.m.

Harri Siitonen plays 'pantalone' role in Italian comedy

SAN FRANCISCO, CA - RAIVAAJA correspondent Harri Siitonen will play the role of Messer Nicia Calfucci, a rich, miserly cuckolded husband in a production of Niccolo Machiavelli's Italian Renaissance comedy *La Mandragola*. Harri's performs as the traditional "pantalone" character of that genre.

Directed by Paula Pisani Cohen, the play is about hypocrisy, deceit and power manipulation,

Staged by the Pulcinella Players, the play will run three nights a week at the On Broadway dinner theatre, 435 Broadway, in this city's historic North Beach entertainment district. Dates run from October 7 through Nov. 12, 6 p.m. Sundays and 8 p.m. Mondays and Tuesdays.

advancing the proposition "that the end justifies the means," which thesis made Machiavelli so notorious through the ages.

Though presented in a hilarious, comedic mode, the seriousness of the play's theme is timely. It raises the frightening question: are the excesses and abuses of power any different in our day than they were when Machiavelli wrote about them in "The Prince" in the early 16th century?

Tickets for *La Mandragola* are available at discount for seniors and students. Phone for reservations 415-398-1541, or purchase at On Broadway box office and BASS/TM outlets.

- **Kalle Kuiskari**

From the desk of Stig Häggblom:

Let William Shakespeare help Gunnar Bärlund Statue

"No profit grows where is no pleasure taken . . ."

William Shakespeare said that.

Also John Milton had a saying: "Hours have wings and fly . . ."

Milton is not as famous as Shakespeare was but those two lines could be good if you use them right.

Small sensation was it March 4, 1938, when the famous boxer Buddy Baer lost the match in Madison Square Garden, New York, knocked out in the seventh round by an unkown Finn, Gunnar Bärlund from Vallila in Helsinki.

As an amateur, "GeeBee," as he was called, won the European Championship in Budapest in 1934, but those wins did not mean a thing coming over to the U. S.

Historians seem generally inclined to believe that Gunnar Bärlund could have won the heavy weight title, and he was close, but never better than "Number Two" on Nat Fleischer's list in *The Ring* magazine.

The World Champion at that time was Joe Louis, one of the greatest boxers ever.

Paavo Nurmi was the "Flying Finn" as a world famous runner. Bärlund became the "Fighting Finn."

Gunnar Bärlund's statue will be unveiled in a ceremony in Helsinki on the afternoon of October 8.

Some 100,000 Finnish Markka (of the total cost of 700,000 marks) is still failing.

So, why not put in some dollars in the RAIVAAJA's GeeBee-Collection going on for some additional weeks?

Every penny is well received. Not speaking about dollars.

Gunner Bärlund was born in Helsinki 1911 and died in Florida some 10 years ago.

One can say that the Winter War 1939 ended his career as a professional boxer.

My message is that you, everybody, take advantage of this opportunity to let "profit grow with pleasure." Give your pennies (and dollars) wings to fly to Helsinki and let your sympathy help the neighborhood of Vallila in Helsinki have its very first statue:

"The Gunner Bärlund statue."

The amount of money so far sent to RAIVAAJA for the Gunnar Bärlund statue fund totals $139.00

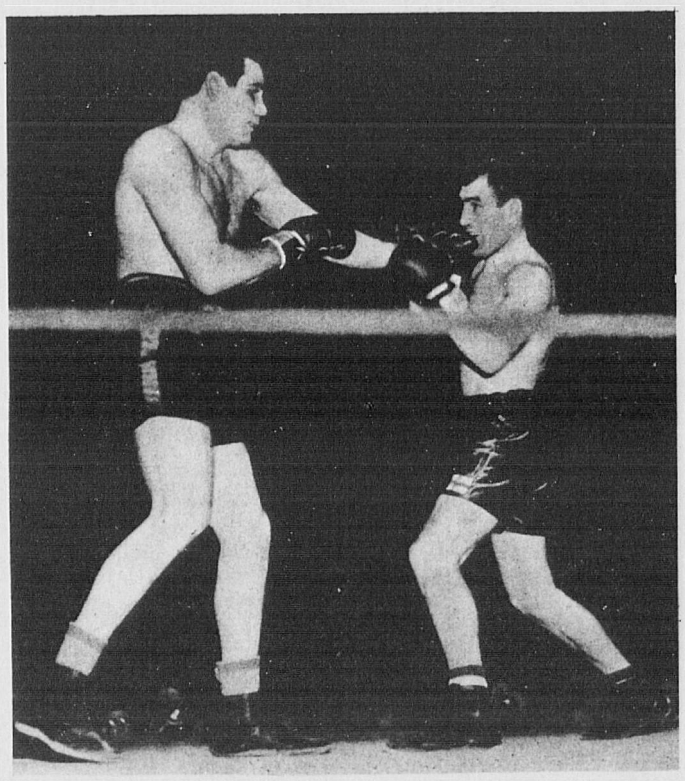

Gunnar Bärlund, right, battling Buddy Baer in the March 4, 1938, Madison Square Garden fight.

Photo from Pilvenpiirtäjän varjossa *by E. A. Pulli*

FACS

continued from page 9

4. All dinners by reservation only. Send reservations to Ruth Holm, 10 Mattson St., Fitchburg MA 01420. The deadline is November 5.

Along with the turkey dinner, there will be a variety of homemade pies for dessert.

Following the dinner, there will be bingo for turkeys and cash prizes.

Remember to send in your reservations to Ruth Holm. There are no tickets at the door.

To be a member of the Finnish American Club of Saima costs $10.00 per year. The membership year is Oct. 1 to Oct. 1. If you joined during June, July, Aug. and Sept., your dues are paid until a year from the coming October, i.e. if you joined in July 1991 your dues are paid to Oct. 1, 1992. With your dues you receive the club's newsletter and discounts to several club dinners.

The FACS annual turkey dinner and social will be at Saima Park on Sunday, November 10, at 1:00 p.m.

Sunshine committee

The Sunshine committee would like to know about any of our members who may be in a hospital, rest home, nursing home or a shut-in.

Please call Voitto or Irene Jarvi, 35 Day St. No. 311, Fitchburg MA, tel. 342-2311.

In memoriam

Helen Hoisko, Harold Simila, Everret Jokinen, Martha Kivimaki and Alfred Dufva.

Sorry

I left out the following names from the list of Summer Festival workers: **Aili Anderson** and **Allan Lepp**. I'm sorry.

Dances

The upcoming dances at Saima Park are as follows:

Oct. 5, D. Wells Duo; Oct. 12, V. Honkala; Oct. 19, Hi-Lites; Oct. 26, D. Wells Duo.

Nov. 2, D. Wells Duo; Nov. 9, V. Honkala; Nov. 16, D. Wells Duo; Nov. 23, D. Wells Duo; Nov. 30, D. Wells Duo.

Major events calendar

Upcoming major events are: Nov. 10, Turkey social and dinner; Dec. 15, Christmas Party; April 11, Finn-Nite; May 7, Spring Fair; June 14, 46th anniversary & awards; July 4th weekend, Summer Festival.

Tarmo Hannula

NEW YORK CITY - **Mika Kaurismäki'** newest film *Zombie and the Ghost Train* (Zombie ja kummitusjuna) will be shown at the New York Film Festival this coming Firday and Saturday, October 4th and 5th. Show times are 6:15 pm on Friday and 9:00 pm on Saturday. The films are shown at the Alice Tully Hall in Lincoln Center. For more information call (212) 875-5050.

Zombie and the Ghost Train tells the story of a sometime musician and full time drinker Zombie (Silu Seppälä) who has given up on himself and the life around him. The path that leads him from Helsinki to a bar in Istanbul is occasionallu crossed by a mysterious rock band which seems to play everywhere but appear nowhere. Kaurismäki paints a tragicomic picture of life on the edge of oblivion, populating his bleak landscapes with people of surprising compassion and depth. This is personal comment on the world we live in.

NEW YORK, NY - The following cultural events have been included on the Fall 1991 calendar of events recently received from the Consulate General of Finland.

Dance

Ballet dancer Mikko Nissinen will be performing in the San Francisco Ballet performance in City Center Theatre, on Saturday, Oct. 5, 1991, at 2:00 p.m. The performance will include three pieces: *Aurora Polaris*, *Sleeping Beauty*, Act III and *Ballo della Regina*. Principle dancer Mikko Nissinen is scheduled to perform in *Ballo della Regina*.

City Center Theatre, 131 West 55th St., New York NY. For further information please call ASF Programs 212-879-9779.

Church anniversary

The Gloria Dei Ev. Lutheran Church, 752-44th Street, Brooklyn (NY) will be celebrating its 100th anniverary with a service on Sunday, October 13, at 11:00 a.m. For more information, tel. 718-871-4150.

Lecture

Prof. Peter Papademetriou will give a lecture on Eero Saarinen at the Graham Foundation, 4 West Burton Place, Chicago (IL) on Wednesday, October 16, at 8:00 p.m. For further information, please call 312-787-4071.

Music

Conductor Lorel Maazel will lead the Pittsburgh Symphony Orchestra in a concert including Sibelius's "Finlandia" and Symphonies No. 7 & 2 at Carnegie Hall, 57th Street at 7th Ave., New York (NY) on Friday October 18. For further information please call 212-247-7800.

Consular Ball

The XV Consular Ball in Houston to be held Saturday, October 26, 6:00 p.m., at the Hyatt Regency Downtown will honor the Republic of Finland.

This year the Consular Ball will support Houston's commitment to international relations through the Junior Chamber of Commerce Foundation with a contribution to the Institute of International Education. The theme and decor of the ball centers around the culture and traditions of the honored country, Finland.

For further information, please contact either Lorraine Ulrich at 713-620-7344 or John Frels at 713-957-8970.

Fitchburg, MA

In last week's *Kalenter* we noticed that we had the wrong date for the Finnish American Club of Saima mortgage burning. It is on Sunday, Oct. 6, not Oct. 2.

Sorry about the error!

San Diego, CA

The House of Finland will hold a Christmas workshop on October 12, 2:00 p.m., in the House of Finland Cottage in Balboa Park.

Their plan is to show how to make a felt ornament and a napkin ring. They ask you to bring some different colored felt pieces about 12 inches square (red, white and green), sharp sissors and a glue gun if you have one.

And if anyone has a holiday craft idea to share, bring the idea and instructions with you.

For more information, call Pirkko Schnaars (279-9561) or Eeva Schreck-Maki (748-3192).

Apartment for rent

133 Mechanic St., Fitchburg, MA near upper common. 4 room, 1 bedroom, spacious and nice. $375/month. Please call Alice Heikkila at 345-1011 or 582-4911.

LLOYD K. HANNULA

79 East Rd. • Box 500 • Westminster, MA 01473 • (508)874-0629

EXPERIENCE THE DIFFERENCE
HUHTALA OIL CO.
MAIN STREET, EAST TEMPLETON

•LOCALLY OWNED
•OUR THIRD GENERATION
•7 OIL DELIVERY TRUCKS
•13 LICENSED TECHNICIANS
•24 HOUR BURNER SERVICE
•44 YEARS OF DEPENDABILITY
•AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
•NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

FUEL OIL
CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221
Our service area is from North Rutland to Orange

New book on the Winter War

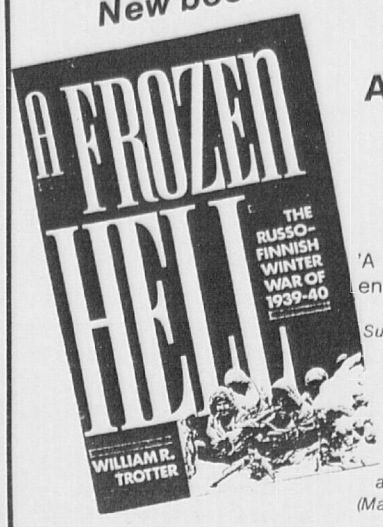

A FROZEN HELL
The Russo-Finnish Winter War of 1939-40

by William R. Trotter

'A superbly researched and engrossing account. . .'
- General James R. Galvin,
Supreme Allied Commander, Europe

hard cover ● 283 pages
28 photos ● 14 maps

$22.95
If ordering by mail, add $2.00 postage & handling (Mass. residents add $1.15 sales tax)

REMEMBER TO USE YOUR DISCOUNT COUPON!

Kalenteri

CALIFORNIA

Oct. 8 - Finnish Brotherhood Chorus benefit dinner, 6:00 pm, Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley.
- United Finnish Kaleva Brothers & Sisters Lodge No. 21 membership meeting, cafeteria, Brotherhood Hall, Berkeley.

Oct. 12 - 9th annual Scandinavian Festival, 9 am-3 pm, Colorado Place, Santa Monica. Celebrating Nordic heritage and customs. Sponsored by the American Scandinavian Foundation of Los Angeles.

Nov. 10 - Thanksgiving dinner, 2 pm, Finnish Brotherhood Hall, Berkeley. Reservations: Judy Hieta 510-526-3284 or Lempi Duda 510-526-8847.

CONNECTICUT

Oct. 7 - Aura Seura meeting, 7:30 pm, Aura Hall, Voluntown.

Oct. 19 - Finnish American Heritage Society's Raffle & Dance, 8:30 pm, Finnish Hall, Canterbury. Music by Finn Rhythm & Aatos Autio, soloist. First prize in raffle : trip to Finland. Refreshments.

Oct. 26 - Halloween Dance, 8 pm, Aura Hall, Voluntown. Prizes for best costumes.

MASSACHUSETTS

Oct. 5 - Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Temperance Society Summer Camp, Furnace Pond, Suomi Rd (off Rt. 36), Pembroke.
- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Oct. 6 - Finnish American Club of Saima "Burning of the Mortgage," 2-4 pm, Saima Park, Fitchburg. Coffee "and". All welcome!

Oct. 8 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Fellowship Hall, Elm St. Congregational Church, 264 Elm St, Fitchburg.

Oct. 9 - Finnish American Club of Saima monthly meeting, 7:30 pm, Saima Park, Fitchburg.

Oct. 12 - Sauna & refreshments, 3-9:30, Ulja Koitto Camp, Pembroke.
- Dance, 8-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by V. Honkala. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Oct. 15 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St. Congregational Church, Fithburg.

MICHIGAN

Oct. 12 - Rummage, Pasty & bake sale, 9 am-3 pm, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd, Farmington Hills.
- Karelian Festival, 2 pm, Marne United Methodist Church, 14861 Washington (near I-96), Marne. An after noon of Karelian music with Armas Suni on the kantele. Karelian foods to be served. Sponsored by the Finnish American Society of West Central Michigan.

Oct. 13 - Finnish Center Association Scholarship program, 2 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

Oct. 19 - Las Vegas Night, 8 pm-midnite, Finnish Center, Farmington Hills.

Oct. 22 - Finnish Center Association's Women's Club meeting, 7 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

Oct. 23 - Exchange Club of Livonia's annual spaghetti supper, Finnish Center, Farmington Hills. Chef Dick Arvo making his famous spaghetti sauce. Tickets: 478-6939.

Oct. 26 - Knights & Ladies of Kaleva Harvest Dance, Finnish Center, Farmington Hills. Reservations: 313-683-9093; 313-549-3669 or 313-349-3867.

MINNESOTA

Oct. 18 - Finnish American Cultural Activities Inc. monthly meeting, 7:30 pm, International Institute, St. Paul.

Nov. 6-9 - "The Making of Finnish America: An Ethnic Culture in Transition," conference at University of Minnestoa, Minneapolis. For more information: Leslie Denny, Program Director; Conference Services; 220 Nolte Center, U of M; 315 Pillbury Drive SE; Minneapolis MN 55455.

All programs subject to change

Fitchburg ja ympäristö

Kultaisen län Kerho

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontui tiistaina, syysk. 24. p:nä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa, 264 Elm St., Fitchburg.

Presidentti Anton Nopasen tervetuliaistoivotusten "America" ja "Maamme laulu" laulettiin Neima Johnsonin säestäessä pianolla.

Viime viikolla kaksi uutta jäsentä, Lillian K. Järvelä ja Alfred Koski liittyi kerhoon ja heidät toivotettiin tervetulleiksi.

Todella mukavaa oli nähdä Lauri Kivimäki kokouksessa pitkän tauon jälkeen.

Sihteeri Irene Vilakari luki edellisen kokouksen pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin yksimielisesti.

Vieraat Bill Berkiö ja Ada Koivula saivat lämpimän vastaanoton.

Einar Heino kertoi Lula Björbäckan päässeen pois sairaalasta ja on nyt toipilaana kotonaan.

Miss Vilakarilta kuultiin, että Hilja Salminen on potilaana St. Vincentin sairaalassa Worcesterissa.

Ilolla otettiin vastaan seuraavat lahjat: Elsie Desjardins - $10.00 syntymäpäivänsä merkeissä; Eino Berkiö - $10.00 syntymäpäivänsä kunniaksi; Ethel ja George Anttonen - $5.00 Martha Kivimäen muistolle ja Aili Berg - $5.00 sekä Oiva Rauma - $5.00, kumpikin Martha Kivimäen muistolle.

"Happy Birthday" laulettiin viikon syntymäpäiväsankareiden kunniaksi: Sirkka Tastula (syysk. 22), Sandra Myllylahti ja Vieno Aho (kumpikin syysk. 25), Eino Berkiö (syysk. 26) ja Fabian Raatikainen (syysk. 28).

Kiitoksella otettiin vastaan myös kahvipöydän antimet, joita toivat: Tyyne Sälö, Mr. Nopanen, Ethel Anttonen, Irja Alitalo, Henni Lappalainen, Sadie Ahola, Anna Niemi, Aili Berg, Oiva Rauma, Elsie Desjardins ja Lempi Tiilikkala.

Ohjakset annettiin sitten juontajan Mildred Heinon käsiin, ja hän esitteli Charles Pellon, joka viihdytti hanurisikermällä.

Mrs. Anttonen lauloi useita kauniita sävelmiä oman pianosäestyksen myötäilemänä.

Naemi Lauricella luki mielenkiintoisen kirjoituksen "Take Time" ja kertoi myös hauskan vitsin.

Mr. Pelto jatkoi hanurinsoitollaan, mitä seurasi Anna Niemen lukema mielenkiintoinen kirjoitus minihameista.

Mr. Nopanen, Mrs. Johnsonin toimiessa jälleen säestäjänä, lauloi useita sooloja, minkä jälkeen Toivo Savela luki useita hupaisia tarinoita.

Ohjelma päättyi Mrs. Heinon lukemiin laitialaisvitseihin.

Kahvia kaikkine herkkuineen nautittiin ennen kotiin lähtöä. Tarjoilusta huolehtivat Anna Niemi, Ethel Anttonen, Mamie Lauricella, Irja Alitalo, Tyyne Sälö ja Henni Lappalainen.

Tulevia tilaisuuksia

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontuu tiistaisin klo 2:00 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa, 264 Elm St., Fitchburg. Kaikki tervetulleita!

★

Kalevan Ritarien kokous perjantaina, lokak. 4. p:nä klo 7:30 illalla Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg.

★

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, lokak. 5. p:nä klo 8-12 yöllä. D. Wells Duo takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

Tanssit
Saiman Puistossa
Lauantaina
lokak. 5. p:nä
klo 8 - 12 yöllä
D. Wells Duo
soittaa
Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa
Puhumme suomea
GIT MATKATOIMISTO
69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Kihloissa

Michael Page ja Christine Leppänen

LUNENBURG, MA - Onerva ja Lasse Leppänen ovat ilmoittaneet tyttärensä Christine E. Leppäsen kihlautuneen Michael G. Pagen kanssa. Hänen vanhempansa ovat Celine ja Gerard Page Sterlingistä.

Ms. Leppänen sai päästötodistuksen 1988 Twin City Christian Schoolista ja työskentelee Market Basket Inc.:n palveluksessa. Hänen isovanhempansa äidin puolelta ovat Lunenburgissa asuvat Kerttu ja Niilo Kopsala, isän puolelta Riihimäellä Suomessa asuvat Kaino ja Oiva Leppänen. Sekä isoäiti Kerttu Kopsala että äiti Onerva Leppänen ovat entisiä RAIVAAJAN työläisiä.

Häät on suunniteltu pidettäväksi toukokuussa 1992.

Uutispaloja

Fitchburgin Taidemuseo on julkistanut 56. alueellisen taide- ja käsityönäyttelynsä palkintojen voittajat. Näyttely on ollut esillä museossa kesän ajan.

Kari Stromsted Pepperellistä voitti Saara Parkerin maalauspalkinnon, $200, "Three Figures"-nimisellä öljyvärimaalauksellaan. Thomas Kamila Ashburnhamista voitti kolmannen palkinnon, $50, "Wooden vase I"-työllään. Vaasi on tehty punatammesta.

Museon 56. alueellisella näyttelyllä oli oma tuomareista koostuva raatinsa. Tänä vuonna näyttelyssä oli mukana lähes 350 työtä yli 200 eri artistilta, jotka asuvat tai ovat työssä Massachusettsin keskiosissa ja eteläisessä New Hampshiressa.

Tuomariston jäsenet olivat: entinen DeCordova-museon johtaja Frederick P. Walkey, Sharon Arts Centerin johtaja Marylin Ash ja DeCordova-museon vanhempi kuraattori Rachel Lafo.

Thomas Kamila oli yksi Fitchburgin Taidemuseon 56th Regional Exhibitionin palkituista.

★

Neljä Charles Pellon kotisalilla useasti viihtyvää painonnostajaa voitti grand slamin Sharonissa, Vermontin Schoolhouse Community Centerin avoimissa painonnoston mestaruuskilpailuissa.

Don Stratton, 68 nosti 400 paunaa, joka on myös 65-69-vuotiaiden sarjassa uusi työnnön maailmanennätys. Don sai myös kisojen parhaan nostajan palkinnon yli 40-vuotiaiden mestarien sarjassa, laskettuna iän ja painoluokan kaavan mukaan. Stratton ei ole koskaan kuullut, että joku muu olisi yltänyt samaan keinolantiolla - ei ainakaan ku-

jatkuu seuraavalla sivulla

Kaikenlaisia vakuutuksia . . . . Puhutaan Suomea
NA NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.
135 Main Street, P.O. Box 449 Westminster, MA
Välitetään myös kiinteistöjä Puhelin 874-2921

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.
Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA
376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimaki
71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimaki
Kevin D. Nivala
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Kirkollisia

Bethel - seurakunta

Suomenkielinen radiohartaus *Hyvät Uutiset* lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280, Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip., Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan työntekijänä toimii Erkki Kivi vaimonsa Saara-Liisan kanssa, puh. 345-4264. Kotiosoite: 313 Elm St., 3. kerros, Fitchburg.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 9:30 aam. Pastori Philip Meher toimii väliaikaispastorina. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 pyhäkoulu kaikenikäisille.

Konfirmaatioluokka kokoontuu tiistaisin klo 6:00 illalla.

Kuoroharjoitukset tiistaisin klo 6:45. Ron Harry urkurina ja kuoronjohtajana. Virvokkeita päätteeksi.

Miesten seura kokoontuu joka kolmas keskiviikko klo 7:30 illalla.

Pyhäkoulu leikkikouluikäisistä (3 v.) 9-luokkalaisiin klo 10:45 - 12:00 aam. Debbie Champagne valvoo.

Nuorisoryhmä kokoontuu joka toinen sunnuntai-ilta klo 6 - 8. Mark ja Tami Green ohjaajina.

Vuotuinen spagetti-illallinen lauantaina, syysk. 28. p:nä klo 5 ja 6:30.

Lojaalisuussunnuntai on siirretty lokak. 6. päivästä 13.:sta.

Messiah Luterilainen seurakunta

Lauantaina, lokak. 5. klo 9:00 aam. syystalkoot kirkolla sisä- ja ulkopuolella.

Sunnuntaina, lokak. 6. klo 8:15 suomen kielinen ehtoollis-jumalanpalvelus. Klo 9:15 sununtaikoulu. Klo 9:15 aikuisten raamattu luokka. Klo 9:30 korkeakoululaisten raamattu luokka. Klo 10:30 englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus. Klo 6:00 virkailijoitten kokous.

Ashburnham, MA

Suomenkielinen puhelinhartaus numerosta (508) 827-318i. Tämä viikottainen puhelinsanoma lähetetään (toistaiseksi) kesäkämpältämme, Lake Road, Ashburnham, MA 01430.

Evank. Kerttu Kopsala

Postimiehen ripeät otteet palkittiin

TOWNSEND - Postimies **Charles Huse** sai poliisipäällikkö William E. Mayn kehut ripeistä otteistaan, jotka saattoivat pelastaa vanhemman naishenkilön hengen.

Charles Huse

Tapaus sattui syyskuun 6. päivänä. Huse oli huomannut kierroksellaan, että posti alkoi kasaantua postilaatikkoon eräässä maalaistalossa, jossa asui eräs 79-vuotias rouva. Postimies oli ollut vanhan rouvan ainoa yhdysside maailmaan, ja koska Husen oveen koputuksen ei vastattu, hän meni sisään taloon, josta löysi vanhan rouvan makaavan lattialla. Nainen oli loukkaantunut, hänen lonkkansa oli murtunut. Huse sai soitettua välittömästi apua paikalle.

Nainen oli menettänyt ajan ja paikan tajunsa eikä hän muistanut, miten hän oli kaatunut. Hänet kuljetettiin Nashoba Community Hospitaliin Ayeriin, jossa todettiin, että vanhalla rouvalla oli melkoinen nestevajaus. Lääkärit arvioivat, että hän oli lojunut lattialla vähintään kahden päivän ajan ennen kuin apua saatiin paikalle.

"Kun kulkee samoja teitä 15 vuoden ajan, alkaa tuntea ne ihmiset, joiden nimet ovat kirjekuorissa. Tunnen aika hyvin asiakkaitteni tekemiset ja menemiset ja huomaan heti, jos jotain on vialla," Huse kertoi.

Palkinnonjakotilaisuudessa ilmeni myös, että Huse on toiminut ansioituneesti aikaisemminkin. Samantyyppinen tapaus sattui noin kaksi vuotta sitten, kun Huse säntäsi auttamaan maahan kaatunutta erästä toista vanhempaa henkilöä.

Townsendin postipäällikkö Sally Tracy kertoi, että lama on pakottanut monia kaupunkeja leikkaamaan tai kokonaan lopettamaan sosiaalisia palveluitaan, joiden tuloksena monet vanhemmat ihmiset ovat menettäneet ainoan kontaktinsa heitä ympäröivään maailmaan.

Postimies on yhteydessä asuntoihin päivittäin, jonka ansiosta hän voi pitää silmällä asiakkaita, erityisesti sellaisia asukkaita, jotka ovat sairaita tai asuvat yksin.

"Charles Huse on esimerkillinen työntekijä. Hänen asiakkaansa ovat kuin hänen perhettään," Tracy kehuu.

"Ainoat valitukset mitä hänestä olen kuullut koskevat hänen vapaapäiviään. Kaikki haluaisivat hänen työskentelevän seitsemänä päivänä viikossa", Tracy lisää.

Huse tuntui olevan hieman vaivautunut saamastaan huomiosta vähetellen samalla tekojaan. Joka tapauksessa sana tuntuu levinneen hyvin Townsendin alueella, sillä monet asiakkaat ovat jättäneet Husen reitin varrella oleviin postilaatikoihin onnitteluviestejä valveutuneesti toimivalle postimiehelle.

Husen edesmennyt isoisä Charles Matson työskenteli aikanaan Raivaajassa painajana.

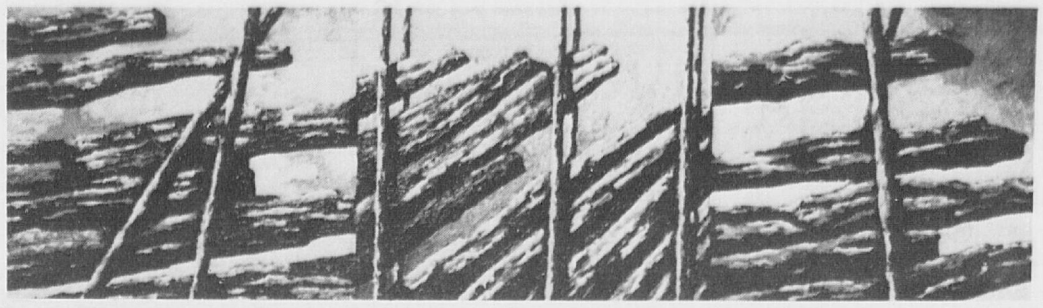

Marja-Riitta Liangon "Finnish Fences"-teos, joka on hänen uusimpia tämän vuoden töitään, on myös esillä näyttelyssä.

Marja-Riitta Liangon nykytyöt esillä Cambridgen näyttelyssä

Cambridgeläisessä Gallery 57:ssä esitetään näyttelyvuoden aikana kahdeksan taideneuvoston kilpailussa palkitun cambridgeläisen taiteilijan töitä. Jokaisen eri artistin teokset ovat galleriassa esillä kuukauden ajan.

Lokakuun ajan näytteillä on taiteilija **Marja-Riitta Liangon** viimeaikaisia puutöitä. Lianko kertoo, että hän on työskennellyt viimeiset neljä vuotta puun parissa. Työn tuloksina syntyneet reliefit, korkokuvat, kuvaavat Liangon elämäntapahtumia, hänen unelmiaan ja fantasioitaan sekä yhtä lailla hänen kasvuvuosiensa muistoja synnyinmaastaan Suomesta.

Lianko on viimeaikaisissa kuvatöissään hyödyntänyt myös paikallisia maisemia: Arboretumin puu ja North Shoren kivet ovat olleet myös hänen materiaaliansa.

Lianko kertoo myös palanneensa perustuksilleensa ja juurilleensa uudelleen kahdessa "Fence"-nimisessä kohokuvatyössään. Syntyneet rakennelmat ovat hänen muutama vuosi sitten vanhasta aidasta muokkaamiensa töiden tuloksia. Sellaisesta aidasta, joka on yleinen näky suomalaisessa maalaismaisemassa, Lianko kertoo.

Lianko kertoo puun olevan hänelle mieluinen materiaali. Hän pitää puun tuoksusta ja siitä, miltä se tuntuu kättä vasten. Hän pitää myös luonnossa olevista puista, katselee niitä, istuu niiden alla ja kuuntelee niiden lehtien aikaansaamaa kahinaa tuulessa.

Lianko kertoo olevansa kotoisin maaseudulta, missä puuta kunnioitettiin ja pidettiin arvossaan, missä puu on vuosisatoja ollut sekä kauneuden että käytännön objekteina yhtälailla kuin elämisen ehtona.

"Joissakin töissäni olen veistänyt puuta, muuten rakennan sille kerroksittaisen pinnan leikatusta vanerista ja muotoilen sen väreillä, joihon on sekoitettu hiekkaa", Lianko selvittää.

Monotyyppini on painettu silkkikuvapinnan läpi tekniikalla, joka mahdollistaa minut käyttämään kuvapintaa vapaammalla ja välittömämmällä tavalla. Yleensä saan kaksi tai kolme eri voimakkuusasteista kuvaa yhdestä piirustuksesta, hän lisää.

Moninainen näyttelyhistoria

Marja-Riitta Liangon töitä on ollut näytteillä vuodesta 1973 lähtien pääasiassa Massachusettsin alueella, mutta myös Connecticutissa, Michiganissa, New Yorkissa ja Suomessa.

Hänen työnsä ovat levinneet myös laajalti eri museoihin, yhteisöihin, laitoksiin, yrityksiin ym. eri puolille maailmaa.

Lianko on toiminut myös opettajana Massachusettsin alueella DeCordova Museum Schoolissa Lincolnissa, Kendall Center for the Artsissa Belmontissa, MA, sekä School of the Museum of Fine Artsissa Bostonissa.

Suomessa Lianko on käynyt Apollon yhteiskoulun Helsingissä, Yhdysvaltoihin muuton jälkeen hän suoritti taidealan tutkinnot School of the Museum of Fine Artsissa Bostonissa sekä Tufts Universityssä Medford, MA:ssa.

Lokakuun ajan esillä oleva Liangon näyttely Gallery 57:ssä sijaitsee osoitteessa: City Hall Annex, 2. kerros, 57 Inman Street, Cambridge, MA 02139. Lisätietoja saa puhelinnumerosta (617) 349-4380.

UUTISPALOJA . . .
jatkoa edellissivulta

Ed Stratton poikkesi Raivaajan toimituksessa näyttämässä painonnostosta saamiaan palkintoja.

kaan yli 60-vuotias. Stratton kieltäytyi kisoissa neljännestä ennätyspainojen nostoyrityksestä.

Wilfred Lorette, 47, sai neljännellä yrityksellään 400 paunaa ylös. Tulos oli 45-49 -vuotiaiden ennätys. Kolme viikkoa aikaisemmin neljä miestä hyökkäsi hänen kimppuunsa ja mursivat hänen vasemman käden värttinäluun baseballmailalla.

Tuloksena oli yhdeksän tuuman viiltohaava. Luuta tuettiin kahdella metallilevyllä ja 14 ruuvilla. Eipä tuo estänyt häntä nostamasta painoja, ja irtosipa kisoissa vielä ykköstila. Lorette on ollut 15-vuotiaasta asti Strattonin valmennuksessa.

Lauri Lassila, 62, vetäisi kolmannen maailmanennätyksensä - kilpailukertoja on yhtä monta. Ensiksi ennätys oli 340 paunaa, sitten 352.5 ja nyt 360. Lassilan tulos on 60-64-vuotiaiden maailmanennätys 198 paunan painoluokassa.

Eeli Mord, 55, vetäisi ensin ensimmäisellään 500 paunaa, mutta loukkaantui sitten seuraavissa nostoissa. Mordin ennätys on 530 paunaa 55-59-vuotiaiden 220 paunan painoluokassa. Hänen kovat muuraustyönsä ovat säädelleet hänen painonnostoharrastustaan.

Scott Taylor, joka on monelle televisiosta tuttu entisaikojen wrestling- painijana, tunnettiin nimellä "Motorcycle Warrior", oli kisojen johtajana. Oli lähellä, ettei hän päässyt paikalle. Nimittäin perjantaina paikalla käväisi varkaita. Scottin vaimo Jane ja pikkuvauva olivat sairaalassa, joten Scott oli jäänyt salille. Taylor ei käyttänyt varkaisiin painiotteita tai 425 paunan penkkipunnerrusvoimiaan, mutta otti käyttöönsä "Mr. Smithin ja Mr. Wessonin otteet ja sai varkaat häipymään tosi nopeaan. Taylor ei ehtinyt nähdä edes auton rekisterinumeroa.

GREEN CARD LOTTERY
40,000 available for 1992
Finland included
Apply before Oct. 1991
Call Now - Toll Free
1-800-767-5906

NORTH END SUBARU mazda ISUZU

SUBARU-MAZDA
757 Chase Road, Rte. 13, Lunenburg
(508) 582-4911
ISUZU
525 John Fitch Highway, Fitchburg
(508) 345-1011
TERVETULOA YSTÄVÄT
ALICE & EUGENE HEIKKILA

LYDON & HAASE CO.
209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719
KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA
Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Suomen uutisia

Paasio kehui Jeltsiniä, Gorbatshov Koivistoa

Boris Jeltsin on vahva, avoin, määrätietoinen ja hyväntuulinen, luonnehti äskettäin Moskovasta palannut Sdp:n puheenjohtaja **Pertti Paasio** Sosialistisen internationaalin valtuuskunnan tapaamaa Venäjän presidenttiä.

Paasio on myös vakuuttunut siitä, että itärajan takana on nyt demokratiaprosessi vahvasti käynnissä. Yhtenä osoituksena siitä hän mainitsi Jeltsinin lehdistötilaisuudessa antaman vastauksen, kun häneltä kysyttiin, miksi Baltian maiden sallittiin itsenäistyä: - Se oli niiden kansojen riidaton tahto, oli hän sanonut.

Jeltsin oli korostanut voimakkaasti Suomen ja Venäjän ympäristöyhteistyön alkaneen hyvin ja korostanut Venäjän olevan halukas kaikkeen yhteistyöhön Itämeren piirissä Itämeren neuvostoa myöten.

Valtuuskunta tapasi myös Neuvostoliiton presidentin **Mihail Gorbatshovin**. Paasion mukaan Gorbatshov ei kertonut ajatuksiaan siitä, mitä Nkp:lle olisi tehtävä.

- Kumpikin presidentti antoi ymmärtää, että heidän ajatuksensa siitä, miten yhteiskuntaa pitäisi uudistaa, ovat hyvin lähellä niitä ajatuksia, joita vieraileva delegaatio edusti. Eli siellä oli sosiaalidemokraatteja paljon. Mitä tuo sitten käytännössä tarkoittaa, niin se on sitten tietysti pidempi juttu, Paasio myönsi.

Gorbatshov oli myös kertonut arvostavansa presidentti **Mauno Koiviston** ajatuksia. Gorbatshov oli yhtynyt - Paasion sen hänelle kerratessa - myös Koiviston aikanaan pääministerinä esittämään kantaan, että jos ohjelmien ja käytännön välille tulee ristiriitaa, niin väistyköot ohjelmat.

- Hän oli samaa mieltä, että näin toki pitäisi tehdä, Paasio kertoi.

Ars Fennica turvattu

Ars Fennica kuvataidesäätiö on saanut perustajiltaan huomattavan lisälahjoituksen. Tämä lahjoitus turvaa säätiön toiminnan ja Ars Fennica-palkinnon jatkumisen ainakin seuraavat parikymmentä vuotta.

Ars Fennican, suurimman pohjoismaisen kuvataidepalkinnon perustivat Henna ja Pertti Niemistö. Ensimmäisen palkinnon, 150,000 markkaa sai tänä vuonna kuvanveistäjä Maaria Wirkkala. Hänen näyttelynsä on parhaillaan esillä Turun Taidemuseossa.

Ars Fennica 1992-palkintolautakunta on aloittanut työnsä ja nimeää ehdokkaansa marraskuussa. Palkinnonsaaja julkistetaan tammikuussa.

Ensimmäisen Ars Fennica -palkinnon sai kuvanveistäjä Maaria Wirkkala.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittäkää vanha osoite mukaan

Nimi _____

_____

Osoite _____

_____

Postinumero _____

UUSI TILAUS _____ **UUDISTUS** _____

MAKSU $ _____

USA: 12kk $23.00, 6kk $15.00, 3kk $11.00
Ulkomaille: 12kk $28.00, 6kk $20.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

Suomen Pankki otti SKOP:n hallintaansa

Suomen Pankki on ottanut hallintaansa Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankin. Jo muutaman viikon valmisteltu suunnitelma sai vauhtia, kun markkinoita heilutellut huhumylly pakotti Suomen Pankin nopeisiin toimiin.

Suomen Pankin pääjohtaja **Rolf Kullbergin** mukaan tilanne oli riistäytymässä käsistä ja koko pankkilaitos oli vaarantumassa.

Suomen Pankki ottaa nyt vastatakseen SKOP:n miljardiriskit. Pääjohtaja **Christoffer Wegelius** ja pörssiguru **Juhani Riikonen** saivat lähteä.

Suomen Pankki vastaa tästä eteenpäin kaikista SKOP:n koti- ja ulkomaisista sitoumuksista ja takaa myös sen maksuvalmiuden kaikissa olosuhteissa. SKOP:n osake-enemmistö siirretään Suomen Pankin hallintaan ja se koettaa laittaa SKOP:n myytävään kuntoon. SKOP:lle etsitään uusi omistaja sitten, kun se on puhdistettu suurimmista riskeistä ja täyttää kansainväliset vakavaraisuusvaatimukset.

Ulkomailta tulleet kyselyt ja muiden suomalaisten pankkien hermostuminen pakottivat Suomen Pankin ottamaan SKOP:n keskuspankin hallintaan.

Suomen Pankki joutui tekemään ratkaisun kiireesti, kun huhu asiasta oli levinnyt pankkien valuuttahuoneiden kautta. Pääjohtaja Kullberg oli pyytänyt muiden pankkien pääjohtajia välittämään ulkomaisille sijoittajille tiedon, että Suomen Pankki vastaa SKOP:n sitoumuksista.

Tavoitteena oli rauhoittaa hermostuneisuutta, jotta se ei olisi vaikuttanut koko pankkijärjestelmään ja myös Suomen markan kurssiin.

"Luottamus säilytettiin"

Pääministeri **Esko Aho** uskoo, että Suomen Pankin SKOP-ratkaisulla säilytettiin luottamus suomalaiseen pankkitoimintaan.

- Päätös tehtiin sitä varten, että pankkitoiminnan luotettavuus ja uskottavuus voitaisiin säilyttää. Tässä mielessä pidän sitä oikeana ja välttämättömänä, sanoi Aho.

Hän lisäsi, että on vaikea arvioida, miten ratkaisu vaikuttaa Suomen luottokelpoisuuteen.

- SKOP on ollut poikkeuksellinen tapaus. Sen vaikeudet ovat olleet omaa luokkaansa. Minulla ei ole mitään syytä uskoa, että tämä kertoisi pankkitoiminnan yleisestä tilasta Suomessa, vaikka vaikeuksia on muillakin pankeilla.

Valtiovarainministeri **Iiro Viinanen** totesi, että "nyt maksetaan raskaasti kasinopelin laskuja". SKOP:han poltti viime vuosikymmenen lopulla rahojaan ns. kasinopelissä.

Vielä ei tiedetä, joudutaanko SKOP:n velkataakkoja rahoittamaan myös valtion budjetista.

Mauno Koivisto gallupin kärjessä

Presidentti **Mauno Koivisto** saa uusimman mielipidetiedustelun mukaan eniten kannatusta, jos kansalaisten pitäisi äänestää nyt tasavallan presidentin vaalissa. Toiselle sijalle tuli sosiaali- ja terveysministeri **Eeva Kuuskoski** (kesk) ja kolmannelle sijalle kokoomuksen puheenjohtaja **Pertti Salolainen**. MTV teetti Suomen Gallupilla tutkimuksen 25.-29. elokuuta.

Tutkimuksessa haastateltiin 1,420 täysi-ikäistä Suomen kansalaista. Peräti 37 prosenttia haastateltavista ei kuitenkaan äänestäisi ollenkaan tai ei osaa sanoa kantaansa, jos Koivisto ei ole ehdokkaana.

Koivisto sai mielipidetiedustelussa 28 prosentin kannatuksen, Kuuskoski 12 prosentin. Salolaisen prosenttiluku oli seitsemän, pääministeri **Esko Ahon** ja ulkoministeri **Paavo Väyrysen** kummankin viisi.

Koiviston kannatus oli suurinta vanhemmissa ikäryhmissä. Nuoret puolestaan suosivat Kuuskoskea. Koivisto on työväestön ja eläkeläisten suosikki. Kuuskosken kannatus on korkealla opiskelijoiden, maanviljelijöiden ja toimihenkilöiden keskuudessa.

Suomalaisyritysten luottokelpoisuus pysynyt hyvänä

Kansantalouden huonosta tilasta huolimatta on suomalaisten yritysten kansainvälinen luottokelpoisuus säilynyt hyvänä. Vaikka arvostetuimmat luottokelpoisuuden mittaajat Standard & Poor's ja Moody's ovat laskeneet Rautaruukin ja Nokian arvosanoja, molemmat kuuluvat edelleen hyviin maksajiin.

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930
Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wildfire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita.
Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O.Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjiä halutaan

Puolustusministeri Rehn:

Naisten asema maanpuolustuksessa ratkaistava pian

Puolustusministeri Elisabeth Rehn (r) toivoo ratkaisuja naisten osallistumisesta sotilaalliseen maanpuolustukseen. Hänen mielestään ratkaisut voitaisiin tehdä jo lähiaikoina.

- Esitysten lähtökohtana tulee kuitenkin olla naiset itse ja heidän tarpeensa", Rehn korosti.

Rehn muistutti puhuessaan Sotilaskotiliiton äskettäisessä 70-vuotisjuhlassa Helsingissä, ettei hän itse kannata naisten aseellista palvelua.

"Poikkeusolot koskevat kuitenkin koko yhteiskuntaa, ja kansalaisten vastuu ja velvollisuudet ovat yhteiset. Ei voida erottaa vain miesten tai naisten tehtäviä", hän sanoi.

Rehnin mukaan naisten kiinnostus maanpuolustukseen on selviö. "Tästä ovat osoituksena tehtyjen mielipidetiedustelujen ohella nyt syksyllä käynnistyneet kansalais- ja työväenopistojen kurssit."

Elisabeth Rehn

Naisten vapaaehtoisen maanpuolustustyön järjestämiseksi paremmalle mallille Rehn väläytti naisten oman maanpuolustusjärjestön perustamista.

Suomen uutisia

Alkon pääjohtaja vaatii täysremonttia alkoholilakeihin

Jos sopimus Euroopan talousalueesta Etasta tulee voimaan vuoden 1993 alusta, Alkolta poistuu yksinoikeus tuoda Suomeen alkoholia. Ulkomaiset yhtiöt saavat vapaasti tuoda, valmistaa ja myydä suomalaisille ravintoloille viinoja, viinejä ja oluita. Viinakaupat pysyvät kuitenkin Alkon omistuksessa, ellei eduskunta toisin päätä.

Alkon pääjohtaja **Heikki Koski** vaatii pikaista alkoholilainsäädännön kokonaisuudistusta. Kosken mielestä Suomen on muutettava viinalakejaan radikaalisti siitä huolimatta, allekirjoittaako Suomi Etasopimuksen tai liittyykö maa EY:hyn.

Koski ei pelkää kilpailevia ulkomaisia viinayhtiöitä, koska vähittäismyynti pysynee monopolina. Pohjoismaissa alkoholiasiat ovat Kosken mukaan tiiviisti sidoksissa yhteiskuntapolitiikkaan. Keski-Euroopassa erilainen kulttuuri ja maatalouspolitiikka määräävät viinien hintoja toisin kuin Pohjoismaissa.

Hallitusneuvos **Matti Vuoria** kauppa- ja teollisuusministeriöstä muistuttaa, ettei Etasopimus suinkaan lakkauta pohjoismaisia viinamonopoleja. Kansallisilla valtionyhtiöillä pysyy edelleen alkoholin myynnin yksinoikeus, vain maahantuonnin yksinoikeus lakkaa.

Eta-sopimus kieltää Vuorian mukaan kuitenkin selvästi ulkomaisten tavaroiden, vaikkapa viinapullojen maahantuonnin syrjinnän. Suomessa toimivia ulkomaisia alkoholiyhtiöitä ei Vuorian mukaan saisi syrjiä myöskään verotuksella.

Alkon lakimies **Kari Paaso** povailee ravintoloiden välille kovaa hintakilpailua, kun ulkomaiset alkoholin tukkukauppiaat ryntäävät Suomeen. Eduskunnan siunaamilla lainmuutoksilla ja ankaralla viinan verotuksella pystyttäneen Paason mukaan hiliitsemään pahimmat ulkomaiset kilpailijat. Ravintolat ja asiakkaat ostavat juomansa sieltä mistä saavat sen halvimmalla.

Porrastettu verosysteemi

Vuoden alusta Suomi on siirtynyt porrastettuun alkoholijuomaveroon, joka on pääjohtaja Kosken mukaan vasta ensimmäinen askel eurooppalaiseen suuntaan, verottamiseen alkoholisisällön mukaan. Alkoholiverotusta on Kosken mielestä uudistettava nykyisen suuntaisesti, jolloin miedot juomat halpenevat ja väkevät pysyvät kalliimpina.

Valtion viinatulot olivat viime vuonna 12 miljardia markkaa eli kahdeksan prosenttia koko budjetista. Alkon monopoliasema Suomessa on vankka jo pelkästään siksi, että viinayhtiö on valtion tuottavimpia yrityksiä.

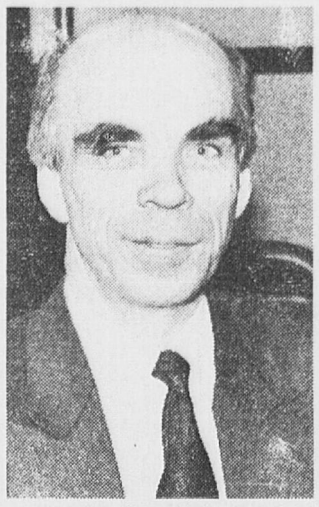

Heikki Koski

Valtiovarainministeriö:

Virkamiesten tingittävä matkakuluista

Suomen valtiovarainministeriö esittää valtion kulutusmenojen säästämiseksi virastoille ja laitoksille matkustuskuluista tinkimistä jo tänä vuonna.

Valtiovarainministeriö suosittaa käyttämään mm. lentokoneissa halvinta hintaluokkaa ja yöpymistä halvimmissa hotelleissa. Ministeriön mielestä virkamiehet voisivat matkustaa myös junissa toisessa luokassa.

Valtiovarainministeri **Iiro Viinanen** on lähettänyt suosituksen muiden ministeriöiden kautta tiedoksi valtionyhtiöille ja muille vastaaville yhteisöille ja esittänyt, että myös ne omalta osaltaan ryhtyisivät toteuttamaan vastaavia säästötoimia.

Neuvostoliitto valmis uusimaan yya-sopimusta

Neuvostoliitto on valmis keskustelemaan Suomen kanssa yya-sopimuksesta, jos Suomi niin haluaa, kertoi Neuvostoliiton ulkoministeri *Boris Pankin*.

– Jos asia otetaan esille, voimme harkita, mitkä osat sopimuksesta olisi tarkistettava uudelleen ja mitkä pitäisi säilyttää, Pankin sanoi lehdistötilaisuudessa vastatessaan STT:n kysymykseen yya-sopimuksen uudstamistarpeesta.

Myös Suomen ulkoministeriössä valmistaudutaan ottamaan yya-sopimus tarkasteltavaksi. Ulkoministeri **Paavo Väyrynen** kertoi aiemmin budjettikeskustelun lomassa, että ulkoministeriössä valmistaudutaan neuvottelemaan ensisijassa niistä sopimuksista, joita tarvitaan Suomen ja Venäjän välille.

– Tässä yhteydessä tarkastellaan näiden sopimusten suhdetta Suomen ja Neuvostoliiton välisiin olemassaoleviin sopimuksiin – joihin myös yya-sopimus kuuluu – ja harkitaan, milloin uudistamiseen ryhdytään, Väyrynen totesi.

STT:n saamien tietojen mukaan Suomi aikoo neuvotella Venäjän kanssa lähinnä kolmesta sopimuksesta: yleissopimuksesta, kauppasopimuksesta ja rajanhoitosopimuksesta.

Kokoomus vaatii EY-hakemusta ensi keväänä

Kokoomus vaatii Suomen hallitukselta EY-jäsenhakemusta ensi keväänä. Puolue perustelee hakemuksen patistamista sillä, että Suomi pysyisi Ruotsin ja Itävallan tahdissa eikä tipahtaisi samaan kastiin "itäisen Keski-Euroopan" ja Baltian maiden kanssa.

Kokoomuksen puoluevaltuusto korosti kannanotossaan, että "mikäli EY-jäsenhakemusta ei tehdä ensi keväänä, tämä merkitsee Suomen EY-jäsenyyden lykkääntymistä vähintään vuosituhannen vaihteeseen", kun joutuisasti toimimalla jäseneksi voitaisiin päästä jo vuosikymmenen puolivälissä.

– Seuraavan kerran Euroopan yhteisön ovet olisivat avoinna uusille jäsenille vasta 2000-luvun alussa. Tällöin yhteisön laajenemisen suuntana olisivat lähinnä vastikään markkinatalouteen ja demokratiaan siirtyneet itäisen Keski-Euroopan ja Baltian maat, visioi kokoomuksen puoluevaltuusto.

Kokoomuskin toivoo, että Eta-laiva saatettaisiin kotisatamaan mahdollisimman pian.

Kokoomus pitää tärkeänä, että Suomi pysyy EY-jäsnenäkin sotilaallisesti liittoutumattomana. Kokoomuslaisten mielestä näillä näkymin EY-jäsenyys ei uhkaa Suomen turvallisuuspoliittista linjaa. Aivan yksimielisesti kokoomuslaiset eivät kannanottoa hyväksyneet, muutamista kohdista jouduttiin äänestämään.

Yli 36,000 markkaa kuussa ei riitä?

Ministerit eivät luovu kaksoispalkastaan

Suomessa sosiaalietuuksia leikataan ja palkkioihin vaaditaan alennuksia, mutta Ahon hallituksen ministerit eivät näe tarpeelliseksi luopua kaksoispalkkauksesta.

Valtioneuvoston jäsenet saavat työstään palkkiota, joka vastaa ylintä valtion käytössä olevaa palkkaluokkaa viidellä ikälisällä korotettuna. Jos ministeri on myös kansanedustaja, hän saa hallitustoimista kuittaamansa rahan lisäksi nostaa puolet kansanedustajan palkasta ja kulukorvauksesta.

Pietarsaarelaisen kansanedustajan, **Mats Nybyn** johdolla tehty kirjallinen kysymys, jossa ehdotettiin tästä kaksoispalkkauksesta luopumista, sai hallitukselta tylyn tuomion.

Suomen hallitus on näemmä sitä mieltä, että ministerit eivät näin laman alla ja suurtyöttömyyden aikanakaan tule toimeen runsaan 36,000 markan kuukausiperuspalkalla, jota monissa tapauksissa vielä parannetaan kalliinpaikanlisällä ja erilaisilla kokouspalkkioilla.

Hallitus vetoaa työmäärään

Oikeusministeri **Hannele Pokka** toteaa hallituksen nimissä antamassaan vastauksessa, että yhdeksän kuukautta vuodessa istuvan eduskunnan työmäärä lisääntyy jatkuvasti ja käsiteltäväksi tulevat asiat monimutkaistuvat.

– Näissä oloissa on kohtuullista, että ministerien edustajantehtävän hoidosta maksetaan – kuten muustakin työstä – palkkio. Hallitus pitääkin nykyisin maksettavaa edustajapalkkion osuutta asianmukaisena, eikä näin ollen näe aihetta ehdottaa lainsäädäntöä tältä osin muutettavaksi, Pokka ilmoittaa.

Uusi Suomi yksipäiväiseksi

Sanomalehti Uusi Suomi muuttui lokakuun alusta yksipäiväiseksi viikkosanomalehdeksi Uusi Suomi Oy:n hallitus teki koskevan päätöksen syyskuun lopulla.

Yksipäiväisyyden myötä 80-90 Uuden Suomen toimittajaa jää työttömäksi. Toimitus tyrmistyi kuultuaan lehtiyhtiön ratkaisusta.

– Henkilöstön kanssa käydään edelleen neuvotteluja lehden tulevista toimintavaihtoehdoista. Päätökset lehden tulevaisuudesta tehdään Aamulehti-yhtymän hallintoelimissä marras-joulukuun vaihteessa, kertoi johtaja Asko Karttunen Uusi Suomi Oy:stä.

Uuden Suomen hallituksen päätöksen mukaan lehti ilmestyy lokakuun alusta alkaen toistaiseksi kerran viikossa. Sen ilmestymispäivä on perjantai.

Lopullisesti Uuden Suomen kohtalo kuitenkin selviää vasta parin kuukauden kuluttua.

FINNEXPRESS
ABSOLUTELY & POSITIVELY
LOWEST AIRFARES
WHEN YOU FLY
FINNAIR TO FINLAND
Scandinavian Bonus Pass
Included Free with Tickets!
ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD
FOR INFORMATION AND RESERVATION CONTACT:
HANSLIN
TRAVEL SERVICE
425 Madison Avenue, New York, N.Y. 10017
Telephones:
212-832-8989 or 800-677-6454
FAX 212-688-4495

Maailman tapahtumia

Salainen ydinvoimala paljastui Virossa

Ydinvoimalan olemassaolo sotilastukikohtana, toimivassa Paldinskin kaupungissa Virossa on varmistunut. Tartossa ilmestyvä Postimeeslehti kertoi asiasta etusivun uutisessaan. Paldinski sijaitsee Suomenlahden rannalla, noin 50 kilometriä Tallinnasta länteen.

Ydinvoimalasta on huhuttu kymmenisen vuotta. Virolainen akateemikko Endel Lippmaa ja kansanedustaja Juri Liim sekä virolainen filmiryhmä pääsvät äskettäin tutustumaan ydinvoimalaan.

Paldinski on ollut viime aikoihin saakka täysin suljettu varuskuntakaupunki Pietarin sotilaskomendantin suorassa alaisuudessa. Ulkomaalaisia ei päästetä sinne vielä tänäkään päivänä. Myös Viron

pääministeriltä Edgar Savisaarelta estettiin jokin aika sitten pääsy rakennukseen, joka on nyt varmistunut ydinvoimalaksi.

Paldinskin ydinvoimalassa on kaksi ydinreaktoria. Voimala on rakennettu noin vuonna 1980 ja tällä hetkellä se on suljettuna.

YK on taas rahattomana

YK on käytännössä täysin maksukyvytön, kertoi pääsihteeri Javier Perez de Cuellar äskettäin turvallisuusneuvoston viidelle pysyvälle jäsenmaalle.

YK:n tämän vuoden budjetti on 962,7 miljoonaa dollaria, kun taas maksamattomat jäsenmaksut olivat syyskuussa yhteensä 809,5 miljoonaa dollaria.

Suurimmat maksajat, Yhdysvallat ja Neuvostoliitto, löivät pahiten laimin velvollisuuksiaan. YK:n 166 jäsenmasta vain 10 on syyskuuhun mennessä maksanut tämän vuoden jäsenmaksunsa kokonaan ja ajallaan.

Pohjoismaat ovat viime vuosina näyttäneet muille esimerkkiä maksamalla osuutensa heti vuoden ensimmäisenä arkipäivänä.

Suomen osuus YK:n sääntömääräisistä menoista on 0,51 prosenttia eli noin neljä miljoonaa dollaria.

Nato pitää ydinaseensa Saksassa

Pohjois-Atlantin liitto Nato aikoo pitää suurimman osan Euroopan ydinasevarastoistaan Saksassa, vaikka Saksan hallitus vastustaakin uusien amerikkalaisten ohjusten sijoittamista maaperälleen, kertoivat Nato-lähteet.

Naton korkea-arvoiset virkamiehet ovat päättäneet Brysselissä pitämässä kokouksessaan, että sotilasliitto jatkaa maanalaisten bunkkerien rakentamista uusille Euroopan sijoitettaville ohjuksille ja lentokonepommeille. Natolähteiden mukaan ohjusten päävarastointipaikkana toimii Ramsteinin ilmatukikohta Saksassa.

Bunkkereita rakennetaan myös Englantiin, Kreikkaan, Italiaan ja Turkkiin, mutta suurin osa niistä sijoitetaan kuitenkin Saksaan, kertoivat lähteet.

Arvuuttelu YK:n uudesta pääsihteeristä kiihtymässä

Jo kuukausia vellonut arvuuttelu Yhdistyneiden kansakuntien uuden pääsihteerin nimestä on kiihtymässä järjestön yleiskokouksen aloitettua taas juuri hiljattain istuntokautensa.

Maailman lehtien raporteissa suomalaisia tietysti kiinnostaa se, onko **Martti Ahtisaari** mukana. Ruotsalaisen Dagens Nyheterin hiljattain julkaisemasta jutusta hän puuttui. Sen sijaan lehden avustajalla oli ilo kertoa, että "viime aikoina on nostettu esiin Ruotsin YK-lähettiläs **Jan Eliasson**, jota todistettavasti arvostetaan suuresti YK:n päämajassa".

Dagens Nyheterin listalta puuttuu kuitenkin Financial Timesin selville saama uusi ehdokas: Volvon pääjohtaja **Pehr Gustaf Gyllenhammar**. Englantilaislehti toteaa, että Gyllenhammar on ensimmäinen paikalle tarjottu teollisuusmies, mutta kiirehtii lisäämään, ettei tällä ole paljon mahdollisuuksia kisassa.

Saman tuomion saa Sosialistisen internationaalin pääsihteerinä 1970-luvulla puuhastellut **Hans Janitschek**. Tämä nyt YK:ssa konsulttina työskenelevä itävaltalainen on ainoa kirjallisesti itseään virkaan tyrkyttänyt ehdokas. Teko ei arvattavasti yllättänyt häntä tuntevia.

Finacial Timesin toimittaja on tarpeeksi asiantunteva mainitakseen Ahtisaaren yhtenä kyseeseen tulevana ehdokkaana ja kerratakseen tämän toiminnan Namibiassa sekä paluun ulkoministeriöön. Myös Eliasonin nimi kirjataan, mutta ilman mitään kiitosmainintoja.

Skotlanti itsenäiseksi?

Skotlannin kansllismieliset piirit ovat ottamassa esimerkkiä Baltian maista ja vaativat nyt entistä äänekkäämmin itsenäisyyttä maalleen. Nationalistit ovat kyllästyneet elämään Britannian osana ja haluavat kumota lähes kolmesataa vuotta kestäneen liiton Englannin kanssa.

Skotlannin kansallispuolue (SNP) ilmoitti viime viikolla, että Skotlannin tulisi ottaa mallia Liettuasta, Latviasta ja Virosta, jotka pääsivät irti Neuvostoliitosta.

"Toki asetelmissa on erojakin....meidän ei tarvitse kohdata tankkeja ja aseita....mutta pohjimmiltaan tilanne on sama", SNP:n johtaja Alex Salmond sanoi.

Erään skottilaisen sanomalehden äskettäin tekemän mielipidetiedustelun mukaan 37 prosenttia skotlantilaisista haluaisi itsenäisyyden ja 41 prosenttia kannatti jonkinlaista autonomiaa. Skotlannissa on viisi miljoonaa asukasta.

Baltian maat olympialaisiin

Baltian itsenäistyneet valtiot Latvia, Liettua ja Viro voivat liittyä itsenäisinä maina olympialiikkeeseen uudestaan.

Berliinissä koolla ollut Kansainvälisen olympiakomitean hallitus päätti, että Baltian mailla on oikeus osallistua jo tuleviin ensi vuoden Albertvillen ja Barcelonan olympialaisiin omilla joukkueillaan.

Baltian maiden osallistumisoikeus tuleviin olympialaisiin on vielä KOK:n yleiskokouksen lopullista vahvistusta vaille. Yleiskokous järjestetään ensi helmikuussa Ranskan Albertvillessä. Normaalisti yleiskokous ainoastaan siunaa hallituksensa päätökset, joten käytännössä Berliinissä istuvan KOK:n hallituksen päätös pysynee voimassa.

Kansainvälisen olympiakomitean sääntöjen mukaan jäsenmaan on kuuluttava vähintään viiteen kansainväliseen olympialaisten ohjelmassa olevan urheilulajin lajiliittoon ennenkuin liittyminen "olympiaperheeseen on mahdollista.

- Me olemme saaneet jo aiemmin kutsut kisajärjestäjiltä osallistua Albertvillen ja Barcelonan olympialaisiin. Nyt me voimme vastata kutsuun myöntyvästi, iloitsi Latvian olympiakomitean puheenjohtaja **Aldonis Vrublevskis**.

Autoista yli kolmasosa USA:ssa

Maailmassa on tällä hetkellä runsaat 400 miljoonaa autoa, joista noin 140 miljoonaa on USA:ssa. Suomessa autoja on reilut kaksi miljoonaa, joista valtaosa on henkilöautoja.

Autokanta tulee ainakin autoteollisuuden ennusteiden mukaan yhä lisääntymään, vaikka autojen määrä on monilla alueilla jo aikaa sitten ylittänyt ympäristön kantokyvyn.

Automainontaan käytetään maailmassa enemmän rahaa kuin mihinkään muuhun yksittäiseen tuotteeseen.

The right flight to Helsinki

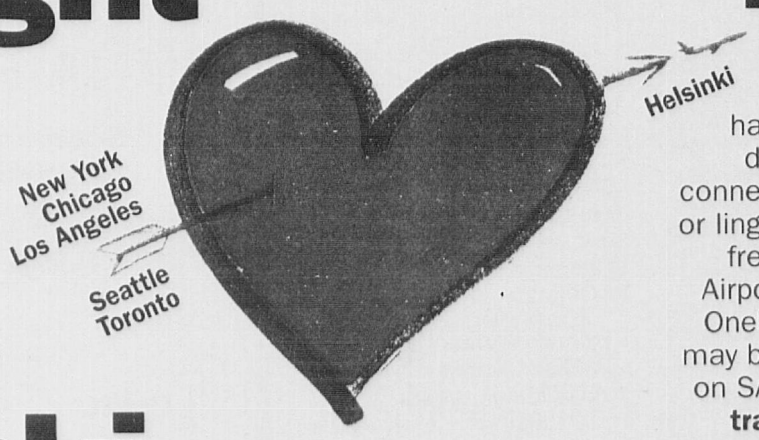

COPENHAGEN AIRPORT

Fly SAS from North America to Helsinki and enjoy a convenient transfer via Stockholm or Copenhagen Airport. Both are welcome retreats from the crowds of other European airports, offering travelers hassle-free connections. SAS has several daily flights to Helsinki that allow you to connect directly from your transatlantic flight, or linger and take advantage of wonderful tax free savings at Stockholm or Copenhagen Airport's shopping center. Mileage Plus and OnePass members earn mileage credit that may be redeemed later for free travel awards on SAS. **For more information, contact your travel agent or SAS at 1-800/221-2350.**

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES